

naša luč

1993
februar
2

ali bi hoteli delati v sloveniji?

slovensko gospodarstvo

prometni križ

Slovenski prometni križ ima dva kraka: daljši je začrtan med karavanškim predorom in Novim mestom, krajši pa med Šentiljem in Koprom. Prvi povezuje München z Atenami in se s tem vključuje v sistem evropskih avtocest, drugi je

Najpomembnejši izvozni izdelek je pohištvo, pomembni pa avtomobilski deli za tuja podjetja, smučarska in druga športna oprema in obutev, izdelki industrije za prosti čas, jeklarski izdelki, izdelki iz kristalnega stekla, lekarniški izdelki, stroji za pekarsko industrijo, oprema za letališča, bela tehnika, orodje, telefoni, izolacijski materiali, od hranil pa vina, sadni sokovi, kraški pršut, siri, testenine in predelana zelenjava.

pa najkrajša kopenska povezava Francije z Italijo. Letalsko zvezo ima Slovenija z letališč v Ljubljani, Mariboru in Portorožu — to zadnje je manjše in služi predvsem turizmu.

težave

Na slovensko gospodarstvo še vedno vpliva izguba trgov držav z območja bivše Jugoslavije in vojna v Bosni in Hercegovini. Ugodni učinki sprejetih zakonov o denacionalizaciji, privatizaciji, sanaciji bank in hranilnic se bodo pa pokazali šele čez čas.

ustroj gospodarstva

Največ slovenskega proizvoda ustvarjajo **industrija** (55 %), **trgovina** (15 %), **gradbeništvo**, **transport**, **turizem** (2,5 %); turizem je kljub majhnemu odstotku za naše gospodarstvo zelo pomemben.

Gospodarstvo je leta 1990 ustvarilo za okoli 10 milijard dolarjev kosmatega družbenega proizvoda, sedaj ga pa za **12,4 milijarde**.

Poslovno aktivnih **podjetij** je bilo sredi leta 1991 okoli 10.500, od tega 85 % z do 50 zaposlenimi, 5,5 % pa z nad 250 delavci; ti zadnji ustvarijo skoraj sedem desetih prihodka in 85 % izvoza. Na področju finančnih in poslovnih storitev je začelo leta 1991 poslovati novih 1000 podjetij, na področju trgovine pa 600.

2100 industrijskih podjetij izdeluje 1750 različnih vrst izdelkov in zaposluje 350.000 ljudi. Najmočnejše veje industrije so kovinskoobdelovalna, proizvodnja lesnih izdelkov, tekstilna in usnjarska.

kmetijstvo

Pri nas pokriva gozd več kot polovico površine. (Več gozda imata v

V Sloveniji je 535 enot **pošnega omrežja**. Pošna podjetja so lani opravila 285 milijonov poštnih storitev, od tega 69 % v pisemskem prometu.

V Sloveniji je pol milijona telefonskih naročnikov, to je 24 naročnikov na 100 prebivalcev, kar je v evropskem poprečju malo. Na telefonski priključek čaka 70 tisoč naročnikov.

Evropi le še Švedska in Finska). Slabše pridelovalne razmere (majhnost kmetij, neugodne podnebne razmere in razmere tal, oddaljenost in težja dostopnost do tržišč) omejujejo razvoj kmetijstva. Zaostajanje za razvito Evropo je zastrašujoče (poprečna kmetija v ES ima štirikrat več kmetijske zemlje in goji šestkrat več govedi kot poprečna slovenska kmetija). Krivdo za to nosi povojna politika, ki je dajala prednost industriji, s kmetij so pa ljudje odhajali.

Izrazit primanjkljaj imamo pri žitu, olju in sladkorju, presežke pa pri mleku, perutninskem mesu, hmelju in krompirju. V primerjavi z razvito Evropo imamo dokaj nizko stopnjo samooskrbe (78 %).

turizem

Slovenija postane lahko v skladu z željami turistov **idealna za počitnikovanje**. Vendar jo mednarodni svet le še slabo pozna, še vedno velja za nevarno deželo zaradi bližine vojnih področij in kot del bivše Jugoslavije za nekvalitetno.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Maribor, metropola slovenske
Štajerske
(foto Mirko Kambič)

nova slovenska vlada

Po dolgem čakanju je le prišlo do osrednjega jedra nove slovenske vlade, ki ga sestavljata Liberalno-demokratska stranka (Drnovšek) in stranka Slovenskih krščanskih demokratov (Peterle). 19. januarja sta stranki podpisali sporazum o skupnem delovanju v novi vladi. Ker imata stranki skupaj le 37 od 90 poslancev, vabi Drnovšek v vlado še Združeno listo (prenovitelji in druga skrajna levica). Ker krščanski demokrati pod nobenim pogojem nočejo v koalicijo z ZL, je Drnovšek z njo podpisal sporazum o pridruženem članstvu.

Drnovšek je krščanskim demokratom ponudil podpredsedništvo vlade in štiri ministrstva: zunanje, notranje, za promet in zveze, za kmetijstvo in gozdarstvo.

Vsekakor bo z levo liberalno stranko in desno krščanskodemokratsko slovenski politični prostor uravnotežen. Še vedno se pa marsikdo, tudi iz vrst krščanskih demokratov, sprašuje, ali je stranka SKD storila prav, da je šla v vlado.

Največ odpora proti temu je prihajalo iz strankine baze, kjer se člani še vedno soočajo z bivšimi komunisti na krajevni oblasti, s katerimi nočejo imeti nobenega opravka. Poleg tega ima marsikdo sleherni paktiranje z bivšimi partijci za nenačelno. Slišati je bilo tudi druge pomisleke: naj počistijo Avgijev hlev tisti, ki so ga napolnili z gnojem, to je bivši partijci; krščanski demokrati bodo mogli uresničiti komaj kaj iz svojega programa, saj je 90 % denarja in vpliva še vedno v rokah levice; v Drnovškovi vladi bodo služili le kot vaba za prihajanje denarja z Zahoda; napake vlade bodo mediji valili na ministre iz te stranke; nenazadnje obstaja nevarnost, da se razbije slovenska politična desnica, saj SKD in SLS že sedaj ne sodelujeta bogve kako.

Na drugi strani je narekovala vstop krščanskih demokratov v vlado nevarnost, da bo slovenski prostor postal politično popolnoma lev, če oni vanjo ne vstopijo, z vstopom bo pa uravnotežen; dalje to, da se bodo ta štiri leta ustvarjale mnoge osnovne strukture slovenskega upravnega, gospodarskega in bančnega življenja in se bodo razdeljevali vplivi (mediji!), pri čemer je prav, da je zraven tudi desnica; končno skušnja uči, da postanejo stranke, ki so dolgo v opoziciji, za svoje člane nezanimive in se ti začno seliti drugam.

Težko je reči, kdo ima prav: tisti, ki so krščanskim demokratom odsvetovali udeležnost v vladi, ali tisti, ki so jim jo nasvetovali. Odgovor bo dala šele prihodnost.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.
Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 200 SCH
Anglija 11 funtov
Belgija 690 bfr

Francija 106 ffr
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 sfr
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 avstr. \$
Kanada 23 kan \$
ZDA 20 \$
Slovenija 800 STL

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

neverjetna napoved

Precej mrzlo je bilo, ko sem se te dni odpravil na pot. Ob cesti je štopalo premraženo dekle.

Ustavil sem.

Vljudno je vprašala, če se lahko pelje do naslednje vasi. Seveda sem jo vzel v avto.

Nekaj časa je tiho sedela, potem se je počasi razvil pogovor. Ni me poznala, čeprav je iz naše župnije: pač nima časa in smisla za božje.

Nenadoma me je presenetila z vprašanjem, čigav je gozd pred cerkvijo.

„Kolikor vem, menda cerkven. Zakaj vas pa to zanima?“

„Moti me grmovje, ker ovira pogled na sosednje griče. Rada hodim na Žalostno goro. Posekajte, da se bo kaj videlo,“ je skoraj zahtevala.

„Počasi, tako preprosto pa to ne gre. Najprej ni mogoče vsega posekati samo zato, da boste imeli vi prost pogled na goro; pojdite na

drug grič, pa od tam glejte, če vas to grmovje ovira. Potem tudi ne gre, da bi tam naredili čistino, ker je breg zelo strm in posledice bi bile precej neprijetne.“

A kaj bi ji razlagal, saj se ji o gošpodarjenju niti ne sanja.

Nič preveč ji ni bil všeč moj odgovor. Pa meni tudi ne.

Zanimivo. Cerkev je ne zanima, župnik pa naj ji omogoči lep razgled, kot da nima nobenega drugega dela.

Škoda, da je bila vožnja tako kratka, ker bi ji drugače najbrž povedal, da je tudi v njeni duši precej grmovja, ki ji ovira dober pogled na svet in življenje. Samo ta resnica je verjetno nič ne moti, nasprotno, še ponosna je, da je tako moderno usmerjena. Uboga modernost! In uboga egoizem!

— — —

V februarju nas Cerkev opozarja,

da smo kristjani nosilci luči. Svečnica, Marijino darovanje Jezusa v templju, nam govori o tej luči.

Kristus je luč, kot je ob srečanju s Sveto Družino povedal starček Simeon v jeruzalemskem templju. Božja luč za vse ljudi. Slehernik lahko izbira le med lučjo in temo, tretje možnosti ni. S tem je, tudi to je povedal Simeon, Jezus postavljen v znamenje, ki se mu bo nasprotovalo. (Mi se pa čudimo, zakaj toliko ljudi nasprotuje veri.) Znamenje, ob katerem bodo mnogi vstali iz teme zmote in greha, drugi pa padli vanjo oziroma v njej ostali.

Marija je prišla v tempelj darovat Bogu svojega otroka. Ali si je vsaj megleno predstavljala, kakšno žrtev je s tem sprejela? Da ga bo čez toliko let videla pribitega na križ, najbrž ni niti slutila. Kljub vsemu ga je popolnoma darovala, z vsemi možnimi posledicami. Pri srcu jo je moralo stisniti, ko ji je Simeon povedal, da bo njeno dušo prebodel meč. A od svojega darovanja ni odstopila.

Vse njeno življenje je postalo daritev. Vsak utrip njenega srca je bil slavljenje Boga. Ta usmerjenost v Boga, to velikodušno darovanje je bilo njena življenjska drža. Kako čudovito!

Nam misel, da bi se darovali, ni preveč blizu, če nam ni celo odveč. Zahteva štoparke po sečnji grmovja zato, da bo ona lahko videla vrh gore, je točno nasprotje darovanja.

— — —

Televizija je prenašala pogovor s

Vsi trije posnetki so s posvečanja novega ljubljanskega škofa g. Alojzija Urana v vatikanski baziliki.

slovenskim finančnim ministrom. S časnikarko sta premlevala vprašanja, kaj v slovenskem gospodarstvu lahko naredimo in česa ne. Vse skupaj je izzvenelo v zelo preprosto ministrovo ugotovitev, da smo dosegli skrajno mejo obremenjenosti državnega proračuna in da zato ne smemo pričakovati povišanja plač. Če hočemo priti letos na zeleno vejo, se moramo vsi skupaj odreči večjim zahtevam. Če se tega ne bomo držali, bo inflacija požrla še to, kar imamo. Jasno je povedal, da ne moremo imeti več, kot ustvarimo.

Že slišimo grožnje s stavkami in podobnim, ker da se s sedanji plačami ne da živeti. Vsega bo kriva vlada, pa naj bo takšne ali drugačne barve. Pošteno je, če se pove, da se moramo letos sprijazniti, da ne bodo vse naše želje uresničene.

Sicer je pa povsod po svetu tako: kolača razdeliš lahko le toliko, kolikor ga je. Nemška vlada je npr. ugotovila, da izdatkov ni mogoče več večati, ampak jih je treba, nasprotno, manjšati, ker bo sicer sedanja blaginja uničena. Seveda bodo tudi tam hoteli ljudje od vlade in podjetij izsiliti še več. Da postajajo zato njihovi proizvodi v mednarodnem svetu predragi, bodo spoznali, ko bo prepozno, to je, ko bodo zaradi tega izgubili trg.

Omejiti se v prejemkih, ni nič kaj prijetna stvar. A brez določenih odpovedi ni mogoče v življenju doseči trajnih vrednot. Cerkev nas v tem mesecu spominja, da naj obenem s tem, ko se odpovedujemo, zaupamo tudi v božjo pomoč. To nam govori, ko nam deli blagoslov sv. Blaža.

Hm, Blažev žegen, se bo ta in oni nasmehnil. Na ta račun je bilo povedanega že marsikaj pikrega. Slovar slovenskega knjižnega jezika npr. pravi: „blažev žegen = kar je neučinkovito; primer: ta zdravila so blažev žegen“. Seveda je takšno pojmovanje pogansko. A tega ni kriv slovar,

ampak ljudje, ki na ta blagoslov tako gledajo.

Neka ženica je povedala: „Nikoli več ne grem po ta žegen. Tako sem se prehladila, da sem ves teden ležala.“

Pa imate! Sveti Blaž je kriv, da se je ona prehladila!

Kaj je pravzaprav Blažev žegen?

Vsak blagoslov, ki ga Cerkev deli,

je zakramental, to je prošnja Cerkve k Bogu, naj bi prejemniki blagoslova bili deležni dobrih, zlasti duhovnih učinkov. Blagoslov sv. Blaža je prošnja Cerkve k Bogu, naj bi na priprošnjo tega mučenca on tiste, ki ta blagoslov prejmejo, varoval vsake bolezni v grlu in vsakega drugega zla.

Seveda pa ostaja blagoslov proš-
(dalje na strani 35)

Odkar človek je, se sprašuje, čemu živi, od kod prihaja in kam ga vodi življenje. Odgovorov je našel, pravih in nepravih, vse polno. Verni človek veruje, da smo iz Boga in za Boga.

stvarnik nebes in zemlje

Moderno naravoslovje ponuja svoje razlage o nastanku sveta. Znanost je res posvetila v neizmerno mali svet delcev snovi, kakor tudi v orjaške prostranosti milijonov ozvezdij, izmerila je starost sveta, rojevanje zvezd itd., a na osnovna vprašanja ni odgovorila. Vse odkrite skrivnosti sveta so še poglobile vprašanje čudečega se človeka, od kod ta red v stvarstvu.

V preteklosti sta si znanost in vera močno nasprotovali, zlasti zaradi Darwinovega nauka o razvoju narave, po katerem naj bi se posamezne živalske vrste razvile druga iz druge, človek pa iz opice. Sčasoma so eni in drugi sprevideli, da med znanostjo in vero ne more biti pravega nasprotja. Znanost išče in raziskuje, meri in tehta stvari, ki so že tu in ki se razvijajo in spreminjajo, bogoslovna znanost pa sprašuje, zakaj in čemu tisto nekaj, kar se razvija, sploh je. Kar zadeva izvor živalskih vrst, so dognanja enih in drugih strnili v stavek: *Bog je ustvaril stvari ustvarjalne, takšne torej, ki lahko ob božjem spremstvu same sebe prilaga-*

jajo in spreminjajo. V tem je stvarstvo odsev in podoba božje ustvarjalne moči.

izvor in cilj sveta

V prvi knjigi Svetega pisma je stvarjenje sveta in človeka opisano s pojmi in podobami tistega časa in kulture, npr. da je bilo stvarjenje opravljeno v šestih dneh, kar pa seveda ni predmet vere. Pač pa prinaša opis nekaj, kar ni nastalo v glavah ljudi, in sicer to, da se je svet začel z božjim stvariteljskim dejanjem in da je stvarjenje prvo razodetje Boga, prvi dogodek v zgodovini božje skrbi za človeštvo, zlasti še za izvoljeno ljudstvo. To pa je naša vera. Psalmist je to resnico kratko izrazil takole: *„Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je ustvaril nebo in zemljo.“*

Stvarjenje je od vsega začetka usmerjeno v končni cilj, v izpolnitev in dopolnitev, dokler ne bo Bog *„vsem vse“*.

V poročilu o stvarjenju beremo, da je Bog zadnji dan počival. Bog počitka ni bil potreben. Božji počitek je omejen zaradi nas, da bi mi vsak sedmi dan mirovali, se spominjali božjega stvarjenja in ga praznovali. Slavljenje Boga je smisel, cilj in namen vsega, kar je.

Stvarjenje kot začetek in cilj kot končno postajo sveta povezuje Jezus Kristus, ki je središče zgodovine — tej daje vsebino in smer. On je božja Beseda, po *„njem in zanj je bilo vse ustvarjeno“*, *„on je obstajal pred vsemi stvarmi in v njem je utemeljeno vse“*. Jezus je dovolj osvetlil smisel sveta, življenja, pa tudi trpljenja in smrti, tako

da veren človek lahko vdano nosi svoj križ za njim. Z lučjo vere lahko razumemo dogodke našega časa, odkrivamo vsepovsod Odrašenikovo sled, saj je on povzetek vsega, kar je.

smisel stvarjenja

● **Smo, ker nas on ljubi.** Svet ni nastal slučajno, ni proizvod slepe usode ali neizogibne nujnosti. Nastal je po svobodni božji volji, dobroti in ljubezni, ki je hotela, da je vse na neki način deležno božjega bivanja. Bog bi bil tudi brez sveta Bog in prav tako srečen. Sveta ni potreboval. A hotel nas je imeti. Vse, kar je, je, ker je Bog rekel: *„Hočem, da si, in si, ker te ljubim.“*

● **Urejenost vesolja.** *„V začetku je bila Beseda . . . in nič, kar obstaja, ni nastalo brez nje,“* začel je apostol Janez svoj evangelij. *„Vse si ustvaril s svojo besedo“* (Modr 9, 1). Beseda je odraz duha, zato je stvarstvo nekaj smiselnega. *„Kako mnogotera so tvoja dela, vse si z modrostjo naredil“* (Ps 104, 24). Svet ni stvaritev brezumne in brezosebne sile, ampak uresničenje božjih zamisli. Urejenosti sveta, ki jo odkriva znanost, ne moremo pojasniti drugače kot z Duhom, ki vse vodi. Ve-

Iz pisma indijanskega polglavarja:

Naši mrtvi nikoli ne pozabijo te lepe zemlje, ker je mati rdečega človeka. Mi smo del zemlje in ona je del nas. Dišeče rože so naše sestre. Jelen, konj, veliki orel — vsi ti so naši bratje. Skalnat vrhovi, sočni pašniki, toplota ponijevega telesa in človek — vsi pripadajo isti družini.

Iz pisma indijanskega poglavarja:

V mestih belega človeka ni mirnega kraja. Nikjer ni mogoče slišati odpiranja listov ali utripanja kril žuželk. Hrup samo rani ušesa. Kakšno je življenje, če človek ne more slišati krika osamljenega kozoroga in nočnih preprirov žab v močvirju? Indijanec ima rajši blago sapico vetra, ki se poi-grava z obličjem močvirja, in vonj vetra, dišečega po borih.

rovati v Boga Stvarnika pomeni priznati smiselno urejenost sveta.

● **Svet je dober.** „Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je prav dobro“ (1 Mz 1, 31). Ta ugotovitev pove, da se v vsem, kar je, nahaja božja do-brota. Naše telo z vsemi deli in zmo-

žnostmi je dobro, zato ga ne smemo zapostavljati, zanemarjati, brez potre-be mrtvičiti ali zatirati. Beg pred sve-tom, črnoglednost ipd. je izraz napač-nega prepričanja, da je vse snovno slabo in človeku sovražno. Ne, ni tako. Pravilno vrednotenje sveta je vedro in optimistično. Prihaja „iz veselega oz-nanila“, ki ga prinaša krščanstvo in je za današnje, zaradi svetovnega doga-janja globoko vznemirjeno človeštvo edino uspešno pomirilo in zdravilo.

● **Bistvo stvarjenja.** Nekatera stara verstva so menila, da je svet ponesrečen sad zmedenega boja in razvoja neznanih sil. Ne. Bog je ustva-ril svet brez slehernega napora in z vzvišeno oblastjo, ne da bi uporabil kakšno že obstoječo snov. Človek z delom preoblikuje že dano stvar, Bog pa ustvarja iz nič, saj pred stvarjenjem ni bilo ničesar. Svet ni „predelana“ prasnov. Zato je razumljivo, da je samo in izključno Bog, brez sodelovanja kogar koli ali česar koli, osnova in temelj vsega in da je svet v celoti odvisen od svojega Stvarnika. Vse, kar smo, imamo in nas obdaja, je podarjeno od Boga. Ni se nam bati neznanih sil in njihovih posegov v našo usodo.

● **Samostojnost sveta.** Svet je od-visen od Boga, vendar ne tako, da bi mu bila odvzeta sleherna samostoj-nost in samosvojost. Različna področ-ja človekove dejavnosti, npr. gospodar-stvo, kultura, politika itd., so v določeni meri samostojna. Imajo svojo resnico in svoj red, svoja pravila in zakonitosti za uspešno uveljavljanje v človeški družbi. Človek in oblast ne smeta svo-jevoljno šariti po njih in jim nasilno vsi-ljevati druga pravila, kot to počnejo to-talitarni režimi. Seveda pa ne daje ta samostojnost človeku pravice, da bi se osvobodil vsake odvisnosti od Boga.

● **Smisel stvarjenja.** Stvarstvo je iz Boga in njegova prva naloga je, da Boga slavi. Sv. Frančišek Asiški je v Sončni pesmi povabil ves svet, naj slavi Boga:

zemlja je naša mati

Leta 1854 je hotel ameriški predsednik kupiti od Indijan-cev njihova velika območja. Indijanski poglavar Seattle mu je med drugim odgovoril:

Kako bi mogli kupiti ali pro-dati nebo, toplino zemlje? Sve-žina zraka in bistrina vode nista naša last, kako bi mogli vi to kupiti?

Vsaka lesketajoča se borova iglica, vsak del peščene obale, vsaka meglica v temnem gozdu, vsak hrošč, vse to je sveto v spominu mojih ljudi.

Zrak je za rdečega človeka dragocen, ker ga diha vse živo — žival, drevo, človek. Zrak deli dih vsem živim bitjem. Veter, ki je dal prvi dih mojemu dedu, je sprejel tudi njegov zadnji izdih.

Videl sem na tisoče razpada-jočih bizonov v preriji, ki jih je beli človek ustrelil z drvečega vlaka. Mi jih ubijamo samo zato, da preživimo. Če ne bo več živali, bo človek umrl zara-di velike osamljenosti duha. Vse je med seboj povezano.

Svoje otroke morate učiti, da so tla pod njihovimi nogami pepel njihovih dedov. Recite jim, da je zemlja z nami v soro-du. Naša mati je. Kar doleti zemljo, bo doletelo tudi njene sinove. Zemlja ne pripada člo-veku, človek pripada zemlji.

Celo beli človek, čigar Bog mu govori in se spreha z njim kot prijatelj s prijateljem, ne more biti izvzet od skupne uso-de. Po njem smo bratje. Naš Bog je isti. On je Bog človeka in njegova dobrota je prav takšna za rdečega človeka kot za be-lega. To zemljo ima brad in ško-dovati zemlji pomeni prezirati njenega Stvarnika.

Veliki poglavar iz Washing-tona od nas preveč zahteva, ko želi kupiti našo zemljo.

(dalje na strani 6)

sveta rabinova skromnost

Star rabin je ležal bolan in njegovi učenci so se šepetaje pogovarjali ob njegovi postelji. Hvalili so njegove vrline brez primere.

„Od Salomonovega časa ni bilo nikogar, ki bi bil tako moder kot on,“ je rekel prvi.

„In njegova vera! Takšna je kot vera našega očeta Abrahama,“ je dejal drugi.

„Njegova potrpežljivost je enaka Jobovi,“ je ugotovil tretji.

„Samo Mojzes se je tako zaupljivo pogovarjal z Bogom kot on,“ je dodal četrty.

Ko so učenci odšli, je rekla rabinu žena: „Ali si slišal, kako so te hvalili?“

„Sem,“ je odgovoril rabin.

„Zakaj si potem tako čemeran?“

„Nihče ni omenil moje skromnosti.“

svetnik

Svetnik je rekel: „Jaz nisem nič drugega kot štiri prazne stene okrog praznega prostora.“

Večje polnosti ni.

grešniki

V neko faro je prišel škof na obisk. Z župnikom sta šla v cerkev, kjer je mežnar čistil klopi.

Škof je pokleknil pred oltar, se začel trkati po prsih in vzdikati: „Grešnik sem. Gospod, usmili se me!“

Ko je župnik to videl, je tudi sam pokleknil poleg škofa in ponavljal iste besede: „Grešnik sem. Gospod, usmili se me!“

To je videl mežnar. Tudi on je padel na kolena, se tolkel po prsih in klical: „Grešnik sem. Gospod, usmili se me!“

Škof je s komolcem dregnil župnika, pokazal proti mežnarju in mu smehljaje rekel: „Poglejte, kdo misli, da je grešnik!“

škof čudno govori

Ribič je lovil ribe. Približal se mu je vodič in začel pripovedovati dogodivščino, ki jo je doživel prejšnje poletje z nekim škofom.

„Ja,“ je dejal vodič, „dober mož je, razen da čudno govori.“

„Hočete reči, da preklinja?“

„Ja,“ je odgovoril vodič. „Nekoč je ujel čudovitega lososa. Ravno ko ga je hotel potegniti na kopno, se mu je izmuznil s trnka. Rekel sem mu: ‚Prekleta smola je to!‘ Škof me je pogledal in rekel: ‚Res je.‘ A to je bilo edinkrat, ko sem ga slišal tako govoriti.“

tudi to je možno

Živel je duhovnik, ki ni o nikomer slabo mislil.

Neki veliki petek je sedel v restavraciji, da bi popil skodelico kave. Pri sosednji mizi je opazil mladega farana, ki se je mastil z ogromnim zrezkom.

„Upam, da se ne pohujšujete,“ je rekel fant župniku med smehom.

„Najbrž si pozabil, da je danes veliki petek,“ je odgovoril župnik.

„Ne, nisem.“

„Potem ti je pa zdravnik prepovedal, da bi se postil.“

„Ne, tudi to ne.“

Župnik je povzdignil oči: „Gospod, kako lep zgled nam dajejo mladi: ta je rajši priznal svoj greh, kot da bi se zlagal.“

nadaljevanje s prejšnje strani

stvarnik nebes in zemlje

Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,

tebi hvala, slava

in čast in ves blagoslov.

Tebi, najvišji, edinemu pristojé

in nihče ni vreden

tebe imenovati.

Hvaljen, moj Gospod,

z vsemi svojimi stvarmi,

posebno s soncem, velikim bratom,

ki razsvetljuje dneve in nas.

Lepo je

in v velikem sijaju žari.

Tebe, najvišji, odseva . . .

Potem sv. Frančišek poziva zvezde, veter, vodo in ogenj . . . , pa tudi trpljenje in smrt, naj slavijo Boga. V tem češčenju postanejo svetniku vse stvari bratje in sestre.

— — —

Bog ne išče svoje slave iz samoljublja. Božja slava je praznik ljubezni in zato človekova sreča. „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.“ Dajte čast Bogu in živeli boste v miru in sreči. Užitki in bogastvo nikakor ne naredijo ljudi bolj človeške. Človek ni nikoli bolj človek kot tedaj, ko časti Boga, ga hvali in se mu zahvaljuje. Jedro in srce vsega ustvarjenega je obred češčenja in zahvale, obred obhajila, kjer sta kruh in vino — sad zemlje in delo človeških rok — privzeta v vesoljno bogočastje.

Slovenija

Moja dežela.

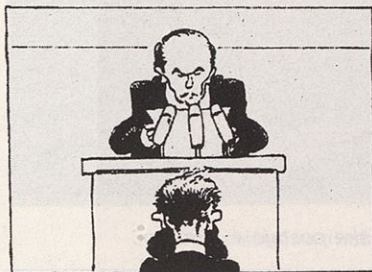
na sploh

UPADANJE ROJSTEV

Po podatkih Statističnega zavoda Slovenije je število živorojenih otrok od leta 1980 do leta 1990 padlo od 30.000 na 21.583. Še leta 1990 se je na tisoč prebivalcev rodilo 11,7 živih otrok, lani pa le še 10,8. V 21 slovenskih občinah (od skupno 61) je delež živorojenih otrok manjši od števila umrlih občanov, kar pomeni, da število prebivalstva absolutno upada. S padanjem rojstev se spreminja delež slovenskega prebivalstva. Leta 1953 je v Sloveniji živelo 96,53 odstotka Slovencev, leta 1970 94 odstotkov, deset let kasneje 90,5 odstotka, leta 1990 pa je jih bilo od 1.974.839 prebivalcev Slovenije samo še 87,5 odstotka. V 22 občinah je delež še manjši od navedenega poprečja. Najmanjši je na Jesenicah (73,4 %), v Velenju (78,9 %), v Metliki (76,6 %) in v obalnih občinah Piran, Izola, Koper (kjer se približa 65 odstotkom!). Kljub temu so se v Sloveniji odločili, da bodo namesto ustrezne socialne in družinske politike zmanjšali število porodnišnic.

KOMISIJA ZA POVOJNE POBOJE

Avgusta 1990 je bila ustanovljena komisija skupščine RS za raziskavo poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti. Te dni končno poročilo. Odkrila je malo novih dejstev. Največ časa je porabila za zaprto območje Kočevske Reke. Čeprav člani komisije izjavljajo, da je prav tu prišla z raziskovanjem

Prešernov spomenik v Kranju.

najdlje, je večina „odkritih“ stvari bilo odkritih že mimo nje. Poročilo omenja, da je samo polovica slovenskih občin ustanovila komisije za raziskavo pobojev, kar je dovolj zgovoren podatek, kakšne so politične razmere v Sloveniji.

REKORD SAMOMOROV

Na vsakih 100.000 ljudi v Sloveniji naredi samomor na leto več kot 30 Slovencev, na leto torej 600 do 700. Podatki za leto 1991 še niso dokončni, število samomorov pa je že blizu 680, kar bo Slovenijo obdržalo v samem vrhu samomorilskih dežel. Prednjači Madžarska, Sloveniji pa sledijo Danska, Finska, Kitajska, Avstrija, Švica, Belgija, Francija. Med samomorilci je moških trikrat več kot žensk. Vzroki za usodni korak so družinski spori, bolezen in osamljenost.

DVA ČLENA ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU ODPRAVLJENA

Ustavno sodišče Slovenije je preučilo pobudo dveh slovenskih izseljencev, da se razveljavita 13. a in 41. člen zakona o državljanstvu, saj nista v skladu z ustavo. Protustavnost 41. člena zakona, v katerem je upravnim organom dopuščeno, da po prostem

Carinska pošta poleg železniške postaje v Ljubljani.

preudarku odločajo, ali bo slovenskemu izseljencu dodeljeno državljanstvo (ki mu je prenehalo z odsotnostjo), so ugotovili tudi člani ustavnega sodišča. Iz istih razlogov je ustavno sodišče razveljavilo tudi 13. a člen zakona.

V SLOVENSKEH ŠOLAH NE BO VEČ SRBOHRVAŠČINE

Republiški strokovni svet za šolstvo je sporni predmet črtal iz osnovnošolskega učnega programa. Tudi ni možno poučevati srbohrvaščino neobvezno in brezplačno. Naslednje šolsko leto bodo imeli učenci petega razreda osnovne šole eno uro več materinščine, v sedmem razredu pa eno uro več tujega jezika. V 5. razredu bo torej za slovenščino na voljo po pet tedenskih ur, za tuje jezike pa po tri. Poučevanja srbohrvaščine, ki je bilo dolgo časa predmet hudih razprav, ne bo več tudi zato, ker so se proti poučevanju le-te izrekle Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Filozofska fakulteta in Univerza v Ljubljani.

ALOJZIJ URAN — LJUBLJANSKI ŠKOF POMOČNIK

16. decembra je papež Janez Pavel II. za novega pomožnega škofa ljubljanske nadškofije imenoval mag. Aloj-

zija Urana, župnika in dekana v Šentvidu nad Ljubljano. Posvetil ga je papež 6. januarja v Rimu. Alojzij Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gamelnah v župniji Šmartno pod Šmarno goro. Leta 1964 je maturiral na gimnaziji Ljubljana-Bežigrad. Leta 1970 je bil v ljubljanski stolnici posvečen v duhovnika. Prvo duhovniško službo je nastopil v stolni župniji kot stolni vikar. Jeseni 1974 je odšel na študij v Rim, kjer je opravil katehetsko pedagoško specializacijo in študij 1978 sklenil z magisterijem o katezezi odraslih. Po vrnitvi v domovino je postal rektor Malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani, leta 1980 pa župnik v župniji Ljubljana-Šentvid.

ŠTUDIJ BOGOSLOVJA

Zanimanje za študij bogoslovja narašča iz leta v leto. Še pred nekaj leti so se na teološko fakulteto vpisali trije do štirje laiki, potem se je število študentov večalo in je lani doseglo število 50, letos pa se je več kot podvojilo, saj jih je 117! Število duhovniških kandidatov, vpisanih na teološko fakulteto, je doseglo vrhunec v sedemdesetih letih, ko jih je bilo v enem letniku do 70. Potem je njihovo število nazadovalo vse do leta 1990, ko so začeli spet beležiti naraščanje vpisov.

OTROŠKA IN MLADINSKA DUHOVNA GLASBA

Izšla je kaseta Slovenska otroška in mladinska duhovna glasba, ki sta jo pesnica Ljubka Šorli in skladatelj Maks Strmčnik namenila mladim v letu posvetitve Slovencev Materi Božji. Pesmi so sveže in zanimive. Besedilo se naslanja na Sveto pismo, muzikalno sporočilo pa sloni na sodobni obdelavi starocerkvenih melodij. Pesmi — adventne, božične, velikonočne, Marijine in evharistične — izvajajo mladinski, otroški in dekliški pevski zbor. Na orglah jih spremlja skladatelj Maks Strmčnik.

OBISK IZ ARGENTINE

Sredi decembra je v Slovenijo priletela skupina 90 večinoma mladih argentinskih Slovencev iz buenosaireskega predmestja San Justo, kjer živi okrog 1000 naših rojakov. Sprejela sta jih ljubljanski nadškof in župan, nato pa je skupina šla na turnejo po Sloveniji. Njihov program vsebuje petje in ples. Veliko prostega časa so morali žrtvovati za pripravo programa, saj so bile vse točke kvalitetne. Namen tega obiska je bil, da spoznajo domovino svojih staršev in pri sebi poglobijo zanimanje zanje, obenem pa, da opozore nase in na težavnost ohranjanja narodne zavesti na tujem.

PRVI SLOVENSKI KOVANCI

Banka Slovenija je 4. januarja predstavila in dala v obtok kovanec za 5, 2 in 1 tolar ter kovanec za 50 stotinov. Do konca marca bodo prišli v obtok tudi kovanec za 20 in 10 stotinov. Kovanci naj bi v nedoločenem času nadomestili tudi sedanje bone za 5, 2 in 1 tolar. Na pettolarskem kovancu je reliefno upodobljen kozorog, na dvotolarskem lastovka, na tolarjem postrv, na kovancu za 50 stotinov pa čebela. Kovanci so jih v državni kovnici v Kremnici na Slovaškem, modele pa je oblikoval slovenski kipar Janez Boljko.

RAST HRANILNIH VLOG

Oktobra 1991 so hranilne vloge občanov znašale 4,7 milijarde tolarjev, leto dni kasneje pa so narasle skoraj na 19 milijard tolarjev. Devizne hranilne vloge so se prav tako močno povečale

in sicer od 17 milijard tolarске proti-
vrednosti na blizu 33 milijard. Vsak ob-
čan je v omenjenem času prihranil
9500 SIT in 16.500 tolarjev v tuji valu-
ti, skupaj torej skoraj eno povprečno
mesečno plačo. Kaže, da Slovenci v
samostojni državi kljub vsem težavam
in zmanjšani kupni moči pridno
hranijo.

KREKOVA VZAJEMNA BANKA ČAKA NA ZELENO LUČ

Od 10 milijonov mark razpisanih
ustavnih delnic je Krekova vzajemna
banka doslej od delničarjev zbrala že
prek 5 milijonov mark, kar je več kot
znaša zakonsko določena najnižja
vsota. Banka ima sedaj vse pogoje za
začetek poslovanja in ko bo dobila po-
trebna soglasja, bo pričela poslovati.
Medtem v Sloveniji, pa tudi v zamejst-
vu in izseljeništvu, še naprej vpisujejo
nove ustanovne delničarje in predstavl-
jajo namene nove banke.

CENEN UVOZ UNIČUJE ŽIVINOREJO

Zadružna zveza Slovenije že dolgo
neuspešno opozarja na težave kme-
tjstva, ki jih je sprostitve uvoza živil še
bolj zapletla. Zaradi cenene uvoza
avstrijskega mesa klavnice nočejo
prevzemati domače živine ali pa ji
znižujejo že itak nizko ceno. To lahko
dolgoročno pomeni konec slovenske
živinoreje, ki predstavlja polovico slo-
venske kmetijske predelave. Podobne
slabe posledice povzročata tudi neure-
jen uvoz vina, sadja in vrtnin. Zato
Zadružna zveza ostro zahteva od slo-
venske vlade, da takoj uvede posebne
takse na uvoz mesa, vina idr., zagotovi
ustrezne izvozne spodbude za vse
kmetijske pridelke in z odkupno ceno
mleka v celoti pokrije stroške prireje
ter določi zaščitne cene.

VIŠJE DENARNE KAZNI

Z novim zakonom se povečujejo de-
narne kazni za kazniva dejanja in go-
spodarske prestopke. Zagrožene kazni
so desetkrat večje od sedanjih, ki so
bile bolj simbolične kot zares kaznoval-
ne narave. Kazni za kazniva dejanja
bodo znašale od 2000 do pol milijona
tolarjeva. Za prestopke iz koristljubja
pa do 2 milijona SIT. Za obsojence, ki

Železniška in avtobusna postaja v Ljubljani.

denarnih kazni ne bodo plačali, bo
vsak dan zapora „vreden“ 3000 tolar-
jev, torej 30.000 tolarско kazen bo
možno odsediti v 10 dneh. Tudi za go-
spodarske prestopke bo globa podes-
eterjena. Pravne osebe, t. j. podjetja,
bodo za kaznivo ravnanje obsojene na
denarno kazen od 30.000 do 9 milijo-
nov SIT, odgovorne osebe pa od 6000
do 500.000 SIT.

SLOVENSKA ODPRAVA NA TIBETANSKEM VRHU

Tričlanska skupina slovenskih alpini-
stov je sama, brez pomoči nosačev,
osvojila 7181 m visoki glavni vrh Men-
lungtseja, na katerega še ni stopila
človeška noga. Več tujih odprav je
pred našo zaman skušalo doseči vrh.
Naši so opravili prvenstveno smer v ju-
govzhodni steni. Uspeh slovenske od-
prave so mednarodni strokovnjaki
označili za himalajski vzpon leta.

od tu in tam

AJDOVŠČINA

Prve dni januarja je burja silovito pi-
hala in povzročila veliko škode. Name-

rili so sunke do 200 km na uro, ki so pu-
stili za seboj izruvane drogeve elek-
tričnega omrežja, odkrite strehe, podra-
ta drevesa, prevrnjena in poškodovana
vozila, polomljene televizijske antene
itd. Cesta med Ajdovščino in Razdrtim
je bila nekaj dni za tovornjake in avtobu-
se zaprta. Škode še niso ocenili, vendar
bo precej presegla sedemmesne
številke, saj je burja naredila veliko
škodo tudi na Krasu in na Goriškem.

LOGATEC

Na zadnjem zasedanju občinske
skupščine so poslanci odločali tudi o
poimenovanju naselja Vrh nad Rovta-
mi. Sklenili so, da se vasi vrne staro
ime Vrh Svetih Treh Kraljev. Ob zahvali
je predstavnik krajanov poudaril, da se
ime Vrh nad Rovtami nikoli ni uveljavilo
med ljudmi in da pomeni vračanje sta-
rega imena popraviljanje krivic, ki jih je
naredila oblast po drugi svetovni vojni.
Vse stroške bo nosil občinski prora-
čun.

MURSKA SOBOTA

V občini živi več kot polovica vseh
slovenskih Romov, t. j. skoraj 3000.
Romi naseljujejo 21 krajevnih skupno-
sti (od 42), največ pa jih je v
Črnelovcih, Tišini, Rogaševcih, Canko-

vi in Zelenkovcih. Romsko prebivalstvo je mlado — samo 4 odstotki so stari več kot 65 let — in se otepa s socialnimi težavami. Kar 60 odstotkov Romov potrebuje socialno pomoč. Dokler se ne bodo veliko resneje šolali, dokončali osnovne, poklicne in srednje šole, bodo ostajali socialno ogroženi in v breme občini in drugim ustanovam.

NOVO MESTO

Tekoči trakovi, na katerih so v novomeški tovarni avtomobilov izdelovali katrce, priljubljene R4, so se dokončno ustavili. Od leta 1972 so jih izdelali kar 575 tisoč. Eno zadnjih vozil R4 je generalni direktor Bernard Courzat simbolično podaril slovenskemu Rdečemu križu.

NOVO MESTO

Ob izidu prvih slovenskih božičnih znamk so v knjižnici frančiškanskega samostana odprli filatelistično razstavo „Božične znamke vsega sveta“. Razstavljenih je bilo več kot 400 primerkov znamk z božično vsebino. Prvo tako znamko je izdala Kanada leta 1937. Prva slovenska božična znamka pa je izšla v lanskem novembru.

PETIŠOVCI

V krajevni skupnosti, kjer živijo Slovenci in Madžari, so se odločili za gradnjo bogoslužne kapele. Sprejela bo lahko 250 ljudi. Stavba bo okrogle oblike in zelo lične zunanosti. Lani so jo pokrili, letos bodo nadaljevali z notranjimi deli. Denar črpajo iz dvoletnega, na referendumu izglasovanega samoprispevka, nekaj denarja pa je primaknila Cerkev. Kapela bo posvečena sv. Rozaliji.

PIRAN

Na starem piranskem pokopališču je samo še 60 pokopnih prostorov, kar pomeni, da bo sredi letošnjega leta zmanjkalo prostora za običajne pokope. Za zasilno razširitev starega pokopališča bi takoj potrebovali 3 milijone DEM in prav toliko za graditev novega pokopališča v Vinjolah. Piranska ustanova Okolje je že leta 1986 zahtevala in dala predloge za novo pokopališče. Po sedmih letih je steklo

birokratsko kolesje, a še vedno ni popolnoma jasno, kje bo našla občina denar za ta načrt.

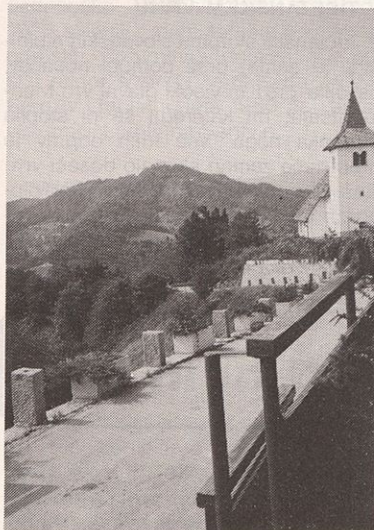
POSTOJNA

V Postojnski jami so za božične in novoletne praznike postavili žive jaslice. V 30 predstavah si jih je ogledalo nad 7000 obiskovalcev iz vse Slovenije in bližnje tujine. Za ogled jame in jaslic je bilo treba plačati 500 SIT. Prve predstave so bile na božični dan, zadnje pa na praznik sv. Treh kraljev. Kljub slabemu vremenu se je vsake predstave udeležilo 240 ljudi; več jih prostor pred jaslicami ne more sprejeti. V teh praznikih je spet zaživela turistična Postojna, saj so bili vsi hoteli skoraj v celoti zasedeni.

ROGAŠKA SLATINA

Geološki zavod iz Ljubljane je v globini 1600 m navrtal vrelec mineralne vode, ki ima 60 stopinj, priteče pa je 5 litrov na sekundo. S črpanjem bodo količino povečali, da bodo ogrevali več rastlinjakov in tudi stanovanja v bližini polnilnice. Voda ni pretrda, vsebuje soli, ni pa podobna nobeni od vod iz doslej znanih vrelcev v Rogaški Slatini.

*Šmarjetna gora pri Kranju,
v ozadju Šentjošt.*

SENOŽEČE

Pred dvema letoma podpisano pogodbo o gradnji avtoceste Razdrto-Čebulovica je treba izpolniti v celoti, torej z izgradnjo vseh predvidenih viaduktov. To je odločna zahteva vseh, ki skrbijo za zdravo in naravno okolje. Prav na tem delu avtoceste hočejo službe, ki imajo na skrbi gradnjo, namesto predvidenega viadukta, ki bi stal 911 milijonov SIT, zgraditi nasip, ki bi bil vreden 650 milijonov SIT. Nasip bi zaprl ustaljene selitvene poti visoke divjadi med dinarskim in alpskim svetom ter Dolomiti. Ohranitev poti za sesalce, torej gradnja viadukta, ni le v interesu lovcev, temveč vseh naravovarstvenikov, prebivalcev tega področja in širše mednarodne skupnosti.

ŠENČUR

Za praznik krajevne skupnosti so Šenčurci organizirali nekaj športnih in kulturnih prireditev: tekovanje v šahu, namiznem tenisu in lokostrelstvu. Društvo prijateljev mladine je za najmlajše pripravilo igro, gasilsko društvo pa običajno gasilsko vajo. Osrednja prireditev je bila v Domu kranjancov, kjer so ob kulturnem programu podelili priznanja za uspešno delo v občini. S sprevedom vozil po ulicah Šenčurja in Srednje vasi je bilo praznovanje zaključeno.

TREBNJE

Tu so pripravili drugi festival igralcev na ustno harmoniko. Udeležilo se je 20 slovenskih navdušencev, ki so se izpopolnjevali v tehniki igranja na orglice pod vodstvom predstavnika znane firme Hohner. Instrument, ki je nastal slučajno kot pripomoček za uglasjevanje harmonik, je sicer še bolj malo znan, čeprav se je že uveljavil kot solistično in orkestralno glasbilo. To so dokazali udeleženci seminarja, ki so v okviru festivala pripravili orgličarski koncert ljudskih viž, zimzelenih melodij, lastnih skladb in tudi klasike. Občinstvo je imelo kaj slišati! Več kot potrebno je, da sprejmejo orglice kot izbirni učni predmet v glasbene šole. Najbolj talentirani igralci ustnih harmonik se bodo letos udeležili mednarodnega festivala v nemškem Trossingenu.

vrenje v slovenskem kotlu

DRNOVŠEK VABI STRANKE V VLADO

4. januarja je poslal predsednik slovenske vlade Drnovšek, čigar Liberalno-demokratska stranka (LDS) je dobila na zadnjih volitvah največ poslancev, **osnutek medstrankarske pogodbe** Slovenskim krščanskim demokratom (SKD), Združeni listi (ZL), Demokrati stranki (DS), Zelenim Slovenije (ZS) in Socialdemokratski stranki (SDSS) s povabilom, naj sodelujejo v novi vladi. Osnutka pogodbe ni poslal Slovenski ljudski stranki (SLS), ki je zadnje čase močno kritizirala njegov program, in Slovenski nacionalni stranki (SNS), ki velja za nacionalistično.

Ker je SKD že vnaprej odklonila sodelovanje z ZL (vodijo jo prenovitelji-bivši komunisti) in s tem veliko vladno koalicijo (LDS, SKD, ZL), je skoraj jasno, da je Drnovšek s to ponudbo ustoličil levostransko vladno.

Z gospodarskega vidika je to za SKD **ugodno**, saj ima levica v Sloveniji v svojih rokah 90 odstotkov kapitala in vpliva: SKD ne bi mogla uresničiti ničesar iz svojega programa. **S političnega vidika** je pa to zanjo **neugodno**, saj se s tem politični prostor pomika popolnoma na levo. Desnosredinska vlada bi razmerja uravnovesila.

SKD bi smela v vlado, če bi vanjo vstopila tudi SLS. Šele obe skupaj bi bili kos vladni levici, da bi ta upoštevala tudi program desnice. Ko bi vstopila v vlado od desnice le SKD, bi bilo to zanjo usodno: po eni strani bi jo vlada uporabljala za paradnega konja, s pomočjo katerega bi skušala pridobivati kapital z Zahoda, po drugi bi pa njeni ministri služili za grešne kozle ob vladnih napakah. Poleg tega bi pri svojih volilcih izgubila sloves načelnosti, ki ga uživa danes.

KAKŠEN OBRAČUN S KOMUNIZMOM?

Usodni poseg nacizma in komunizma v svetovni demokratični red je tako ali drugače **onesrečil in prizadel večji del človeštva** in mu še danes ni videti konca.

Slovenski komunizem ni bil nobena izjema. Na oblast je prišel nasilno, nelegalno in nelegitimno, z zločinom in rododomorom nad lastnim narodom. Kravo nasilje je začel od leta 1941 z likvidacijami več kot tisoč drugače mislečih civilistov, z revolucijo je vsilil državljansko vojno, po vojni nadaljeval s fizičnim uničevanjem svojih nasprotnikov in s sistematičnim zatiranjem slovenskega naroda, da bi ohranil monopol oblasti. Tako imenovano osvoboditev in s tem svojo legitimnost je utemeljil na zločinah in rododomoru.

Po evropskih demokratičnih pravilih zdravega razuma in morale ne bi moglo biti sporno, da prevzamejo **poglavitno odgovornost in krivdo** za zločinski pohod komunizma na Slovenskem njegovi začetniki in hkrati poglavitni nosilci. Tisti najodgovornejši, ki so bili pooblašeni pisati pisma o streljanju Slovencev. Tisti znani zaslužniki, ki so se dolga leta svetili v svetlobi zaslug za narod, za revolucijo, za vsestranski in nadaljnji razvoj in napredek, in hkrati tisti, ki so pisali še veljavno partijsko zgodovino, torej tisti, ki so vsilili slovenskemu narodu svoje odrešeništvo in legitimnost z mitom o NOB.

Nadalje ne bi bilo mogoče mimo soodgovornosti tistih v piramidi pod njimi in spet mimo pomembnega deleža tistih, ki danes z nasiljem vzdržujejo

naš „tukaj“ in „zdaj“

Pomembno je, da naše krute resničnosti ne ovijamo zgolj v aranžerski celofan, temveč da jo skuša sedanja oblast dejansko spremeniti. Pa jo spreminja?

Odgovor je žal nikalen. Nikalen zato, ker večina nič kaj las-kavih vzdevkov, s katerimi smo naš „tukaj“ in „zdaj“ obkladali pred desetimi, petimi leti ali enim, še zmeraj drži.

— Še zmeraj ni nepošteno govoriti o „klump“ državi, ki kot kakšen dotrajan in zanemarjen avtomobil ropota po cesti, a se ga potniki že pošteno sramujejo — da o rastoči bojazni, kdaj bo dokončno crknil, niti ne izgublamo besed.

— Legitimnost samostojne Slovenije je vsekakor zagotovljena, toda spremljevalne pravne listine so prej ko slej sračje gnezdo, sestavljeno iz nesodobnih predpisov, podedovanih od pokojne socialistične Jugoslavije, iz na hitro oblikovanih republiških paragrafov, ki ne sledijo izzivom časa (denimo gospodarskemu kriminalu v njegovih mnogoterih pojavnih oblikah), ter iz svežih, mukoma spočetih zakonov po meri demokracije, katerih osnovna značilnost je za zdaj ta, da jih ne znamo, ne moremo ali nočemo izvajati.

— Denacionalizacija je praktično blokirana, proces lastničenja ne steče, nadaljuje se umetno vzdrževanje ekonomskih velikanov, strah pred stečaji je pestil prejšnjo, pesti zdajšnjo in bo očitno pestil tudi prihodnjo vlado, pogubne afeze Elan, Slovin itd. ostajajo nerazčiščene, o ustanovitvi finančne policije in računskega sodišča v zakonodajnih in izvršilnih krogih ne razglabljajo več . . .

— Podoben molk je ovil lanske jesenske pobude o uvedbi in-

strumenta parlamentarne preiskave, ki bi komisijo za nadzor nad delom obveščevalnih služb (in ne le VIS /= varnostno-informativna služba/, komisijo za proučitev povojnih krivic in pomorov ter komisijo za notranjo politiko) končno povzdignil nad raven šiviljskega krožka.

— Hkrati je javna (davkoplačevalska) kontrola trošenja proračunskih sredstev zdrsnila v neobvezno obljubo, pomaknjeno v svet nikoli, kjer dela družbo predvolilnemu besedičenju o pocenitvi države.

Skratka, težko se je odločiti, kaj bolj smeši umetno ustvarjano ugodno podobo Slovenije v svetu:

— ali je to (trenutna?) nemoč sodnih ustanov, ki so sposobne bliskovito razkrinkati in kaznovati barske žeparje in tatove stotih metrov bakrene žice, medtem ko pred okravatenimi gangsterji z milijon in več mark masla na glavi zaradi trhle zakonodaje kapitulirajo,

— ali morda maneuver bivšega predsednika bivše skupščine Bučarja, ki je v želji po ustvarjanju čim ugodnejšega vtisa iz programa obvolilnih pogovorov opazovalcev evropskega parlamenta gladko izključil jezne predstavnike Združenja lastnikov razlaščenega premoženja (čeprav je poskrbel celo za srečanje uglednih gostov z zastopniki Ciganov v Sloveniji),

— ali pa malomaren sklep poslancev prejšnjega sklica, da Slovenci menda edini v evropski demokratični družini ne zaslužimo vpogleda niti v okvirne obračune stroškov volilne kampanje posameznih strank oziroma kandidatov, kaj šele v podrobnejše sezname darovalcev denarja.

Igor Guzelj — DELO, Ljubljana, 6. 1. 93.

obstoječe stanje in se upirajo resnični demokratizaciji. Obračun s komunizmom bi moral biti torej najprej **obračun z vodstvom in z ideologijo**, ki ji je služilo; brez njega bi bila slovenskemu narodu prihranjena najtežja zgodovinska preskušnja. To bi omogočalo prevrednotenje, ki ga zahtevajo temeljna moralna pravila in narodova moralna higiena, uveljavitev varnostnih mehanizmov, da se zlo ne ponovi, kar vse šele omogoča sklenitev polstoletne ubijalske sle s pomirjenjem Slovenije.

Šele potem bi bilo treba govoriti, in to precizno govoriti, o soodgovornosti in sokrivdi slovenskega naroda. Najprej zaradi skrb zbujajoče razsežnosti tega pojava in tudi zato, ker za sokrivdo ne bo enotnega vzorca, ne bo krivde povprek.

— Leta 1941, ko se je mogel komunizem prek neznatne stranke vsiliti slovenskemu narodu edinole s prevaro, izrabljajoč domoljubno zavest slovenskega človeka, ga je **nemajhen del** slovenskih ljudi takoj spregledal in opozoril na njegovo uničevalno bistvo, takrat že potrjeno v Sovjetski zvezi.

— **Drugi** so bili naivni in zavedeni, verjeli so v osvoboditev in v napovedano boljše družbo.

Tisti, ki so se odvrnili od njega ali se mu celo postavili v bran, seveda ne morejo prevzemati krivde za njegov krvavi pohod, po demokratičnih pravilih bodo vzor pokončnosti.

Prav tako zaslužni so disidenti in vsakršni uporniki znotraj sistema, ki so se izpostavljali, da bi opozarjali na resnico.

In kako soditi in obsoditi takšne **idealiste in naivneže**, prve sokrvice in nato spreobrnjence, kot je bil Kocbek, kako karizmatike, kot je bil Saharov, ki je potreboval dvajset takratnih let, da je spregledal?

Nedvomno v času ljudske demokracije ni bilo mogoče iti golorok proti tankom in topovom, proti zatiralnemu aparatu. Toda prav ta čas je čas najbolj zaskrbljivega in bolečega pojava, ki ga pozna svetovni komunizem, **kolaboracije z režimom**; pristajanje nanj torej in podrejanje namesto možnega tihega odpora, ki je nedvomno tudi obstajal.

Razlikovati je treba med režimsko

manipulacijo z delom slovenskega naroda, ki je bil nedvomno sokriv, ker je omogočal komunizem, in med sokrividostih aktivnih privržencev, ki so iz strahu, oportunizma ali pogostoma preračunano zaradi lastnih koristi kolaborirali s komunizmom, ga podpirali, morda ovajali in s tem nehoti ali hote škodili svojim sodržavljanom in vsemu narodu.

Danes, po volitvah leta 1990, ima ta sokrivda spet drugačen pomen. Po prevari in prvem zločinskem in diktatorskem obdobju slovenskega komunizma **naivnost ni več možna**. Zdaj ima kolaboracija, posebno še razumnikov, vse drugačno težo. Ob sedanjih prvih prvinah demokracije je mogoče razdiralno delo totalitarizma z razumom in v vesti zavrniti, se mu upreti in s tem resnično omogočiti korenit proces njegove razgraditve. Na tej točki je prav in nujno, in to brez odloga, pozivati na človeško vest in intimni

za dosego enakopravnosti katoličanov pri nas

Več dejavnikov v našem domačem prostoru se še naprej trudi, da bi katoličani, Cerkev in krščanstvo še naprej vedrili na družbenem obrobju. Verska pripadnost v katoliški izvedbi še vedno nosi pečat nebedijetreba, ki ji ga je vtisnila partijska ideologija, sedaj pa ga propagirajo nekateri ideološki liberalci.

Tako npr.

— glasila spremljajo naklonjeno različna duhovna iskanja in gibanja, ki jih nekritično uvažamo z zahoda ali vzhoda, ter pišejo o „novi dobi“ (New age);

— ateisti tarnajo za bogato in razsvetljeno Slovenijo, ki bi se menda razvila iz protestantizma;

— spet drugi strastno ustavljajo „klerikalce“, „ta črne“, „desni-

obračun (dokler ljudi, politikov in volilcev, ne bo čisto preprosto in človeško sram, da so nekoč bili komunisti; dokler ne bodo priznali, da so se motili, sami zase in potihoma). Toda ne zgolj to. Neobhodno je **javno npravno očiščenje**, zlasti miselno očiščenje kot pogoj za moralno prenovu družbe.

Če se v Sloveniji o sodnem in moralnem obračunu s komunističnimi zločini in vrednotami ne sme pisati, gre za razmerje moči, ki potrjuje polstoletno nepretrgano trajanje komunizma. **Nihče se še ni odpovedal revoluciji**, njenim strahotam in njenim posebnim pravicam — zločini, ki ne zastarajo, veljajo le za protikomunistično stran.

Smo torej na pomembnem razpotju, ko se bo moral slovenski človek ovesti vseh moralnih vpletenosti svojega prepričanja in tega, da s takšno ali drugačno soodgovornostjo ne bo drago plačeval računov komunizma nihče drug kot on sam. Če se ne bo zrelo

odločil, bo prevzel soodgovornost za najavljačo se novo obdobje komunizma na Slovenskem. Obračun s komunizmom je lahko le neizbežno soočenje z resnico o slovenski polpreteklosti, ki je ključ za prihodnost.

Ivan Klemenčič — SLOVENEČ, Ljubljana, 9. 1. 93.

VOLITVE — OGLEDALO DRUŽBE

„Nič več ne bo tako, kot je bilo,“ je nekoč dejal g. Kučan. Čeprav ni jasno, na kaj natančno je mislil, si upam zdaj te besede obrniti: **vse bo spet tako, kot je bilo**. Na to kaže razplet dogodkov.

To, da je stranka, ki je sama dokazala, da je protislovensko, protikrščansko in protikmečko usmerjena, in je delovala tudi proti osamosvojitvi Slovenije, na volitvah dobila mandat, kaže na **globoko moralno krizo naše družbe**.

G. Kučan ponosno izjavlja: „Mene je narod izvolil.“ To je res. Toda treba je upoštevati, da so bile večstrankarske volitve 45 let prepozno, kar pomeni, da so bile v tem obdobju zamenjane cele generacije volilcev. Preživelim pa so s prevzgojo (kot je to imenoval Mitja Ribičič) tako **oprani možgane, jih duhovno pohabili in razosebili**, da niso zmogni razločevati med dobrim in zlim, med resnico in lažjo, med lučjo in temo. Vrednote, kot so: poštenost, pravičnost, zvestoba, delavnost, odgovornost, ne štejejo. Štejejo samo varljive obljube, da bomo brez truda, lagodno, brezskrbno in srečno živeli.

Ali je g. Kučan, ki je očitno ponosen na svojo volilno zmago, ponosen tudi na 45-letno indoktrinacijo našega naroda, ki se ji ima zahvaliti za volilno zmago?

Ivan Glušič — SLOVENEČ, Ljubljana, 12. 1. 93.

co“ . . . , kakor že poniževalno imenujejo katoličane;

— sprejemljivo je, da vsak širi vero, nazor, ideje in vrednote, ki mu kaj pomenijo, ko pa katoličani samo razmišljajo o novi evangelizaciji, se nanje že vsuje plaz očitkov, da hočejo rekatolizirati Slovenijo, da se imajo za posestnike Resnice itd;

— jasno je, da se v družbi vsak angažira, tudi politično, na podlagi svojih vrednot in nazorov, od katoličana pa zahtevajo, naj svoje katolištvo pusti v garderobi, in mu očitajo ideološkost;

— nekateri govorijo o laičnih strankah, kot da bi na drugi strani obstajale tudi klerikalne;

— ustvarja se pojmovna zmeda, da bi se ohranil strah pred „vsemo-gočno in predvsem škodljivo ter hudobno“ katoliško Cerkvijo;

— koliko laži in polresnic je bilo izrečenih in zapisanih v zvezi z denacionalizacijo, vračanjem premoženja Cerkvi itd., zanikanja in po-

jasnila pa niso bila deležna enake pozornosti množičnih občil.

V tako zastrujenem in nestrpnem ozračju ni lahko biti katoličan. Slovenci smo dosegli nacionalno in politično svobodo, očitno pa je, da je do verske in nazorske svobode še daleč. Prav zato je bilo leto 1992 za katoličane pri nas zaznamovano za osebnimi in skupnimi napori za dosego enakopravnosti v družbi.

V teh naporih je treba videti dejanski prispevek k demokratizaciji odnosov v slovenski družbi. Demokratija namreč predpostavlja, da so vse osebe ali skupnosti enakopravne in sodelujejo v zavesti soodgovornosti za skupni blagor. Cerkev na Slovenskem si zato prizadeva za pogovor z vsemi. V preteklem letu je Cerkev našla prostor v civilni družbi in pokazala, da je resna sogovornica. Leto 1992 je bilo v Cerkvi, družbi in državi čas zorenja v demokratični razpravi in ravnanju.

Uveljavljanje demokracije odnosov je omogočilo,

— da se je utrdila dejavnost Kari-

tasa: razpredel je svojo mrežo čez vso Slovenijo in se organiziral v številnih župnijah;

— da je bila Teološka fakulteta vnovič sprejeta v ljubljansko univerzo;

— da so bili vrnjeni Škofovi zavodi, ki bodo lahko zopet opravljali vzgojno in izobraževalno poslanstvo, kot so ga nekoč.

Čase enoumja, ko je bila drugačnost zločin, smo na zunaj prerastli, ne pa še v miselnosti, srcih in dejanjih. Katoličani, ki jim ni neznana pest enoumja, si zato prizadevajo, da ne bi bilo treba ne posamezniku ne skupinam v Cerkvi in narodu zakopati nobenega talenta zato, da bi ugajal tistim, ki krojijo javno mnenje. Ko se trudijo za lastno enakopravnost, ustvarjajo novo miselnost. Ta se različnosti veseli in jo razume kot milost in možnost za vse, ki jo v medsebojni strpnosti in spoštovanju pospešujejo.

Drago Ocvirk — SLOVENEČ, Ljubljana, 31. 12. 91.

da bo dom dom

še o koščku raja

Družina je v prvih letih otrokovega življenja ves njegov svet. Vase vsrkava družinsko okolje kot zrak. Z vsem dobrim in slabim. Ker je tedaj še posebno občutljiv, lovi in sprejema vse, kar se okoli njega

dogaja. Vsi ti vplivi ga oblikujejo v veliki meri za vse življenje. Tudi od tega okolja je odvisno, ali bo vever in pogumen ali pa pobit in boječ. Zato je treba **odpreti v družini vsa okna in vrata ljubezni in dobroti, prijaznosti in vedrini, pogumu in optimizmu**. Sicer pa takšnega družinskega ozračja potrebujejo tudi odrasli.

Otroku sta še posebno potrebni **materina prisotnost in ljubezen**. Če se mati zgodaj in za dolgo loči od otroka, utegne to zapustiti v njegovi duši težke posledice. Če ni med materjo in otrokom čustvenih stikov, bo otrok čustveno zavrt in ne bo znal navezati stikov z drugimi v življenju. Otroku manjka materina ljubezen in toplota, njena bližina in nežnost. Isto velja za primer, če mati otroka nima rada — otrok to jasno čuti.

Poznal sem družino s šestimi otroki. Mati je bila izredno dobra, res pa je, kakor mi je nekoč pripovedoval njen mož, da enega od otrok ni imela posebno rada. Bil je trmast in samosvoj, neubogljiv in nagajiv — prava črna ovca v družini, kot da bi ne bil iz istega gnezda.

Že v zreli starosti, ko sta bila starša že lep čas v grobu, mi je ta mož — poročil se ni — govoril silno grenko o svoji materi, ki so jo sicer vsi ostali otroci oboževali. Svojega očeta, od katerega jih je kot otrok nešteto dobil, in ki ga ostali otroci niso imeli posebno radi, je pa poveljeval.

Tega njegovega govorjenja kratko malo nisem razumel, dokler se nisem spomnil pripovedovanja njegovega očeta, da je žena čutila do tega otroka neke vrste odpor zaradi njegove svojeglavosti. Razumel sem, da gre pri možu za neko čustveno pohabljenost, izvirajočo iz najnežnejšega detinstva.

Otroku ne škoduje vsakodnevna odsotnost matere, ki hodi na delo, če je medtem v dobrih rokah. Ni najbolj važna stalna telesna bližina matere, pač pa **nepretrgan čustve-**

malo bontona

V mercedesu sedi možak, sprt s srčno kulturo in pobraten z brezobzirnostjo. Na cesti prehiteva, ko ne bi smel, druge voznike obkleda s tepci in idioti, „neustrašeno“ zapelje čez lužo, da je pešec na pločniku moker od pet do teme. Bogatija na štirih kolesih pač ne gre zmeraj vstric z oliko.

Dama s srebrno pobarvanimi nohti in s pol kile barve na obrazu se ne zna v družbi vesti: neprestano skače v besedo, drugih ne posluša, vsak čas blekne kakšno prostaško besedo. Kozmetična „umetnost“ pač ne ujame vselej soglasja z lepim vedenjem.

Človekovo pravo bogastvo je v njegovem srcu. V njegovi srčni kulturi: dobroti, ljubeznivosti, skromnosti, prijaznosti . . .

● **SMEŠNO** je, če si babica natakne kavbojke ali če dedek žveči gumi kakor najstnik. Pa nič manj, če se ženska oblači po moško in moški po žensko. — *Pešec je vprašal osebo srednjih let, ki je stala na voglu ceste: „Poslušajte, ali je tistole bitje na oni strani ceste fant ali dekle?“ — „Oprostite, tega vam ne dovolim reči. To je moja hčerka.“ — „Oprostite, nisem vedel, da ste njen oče.“ — „Kakšen oče! Njena mati sem.“*

● **NENARAVNO VEDENJE** in govorjenje. Afektiranost. Največkrat je sad želje, da bi se človek kazal več, kot je v resnici. — *Neka takšna gospa je rekla: „Potlej sem šla v zlatarno in kupila prstan z rabinom ter broško z ateistom.“*

● **ALKOHOL** je mamilo, ki se mu ni vedno lahko upreti, ki pa je na dolgo roko, če ga je preveč, običajno škodljiv. Rahla okajenost še ne pomeni pitja čez mero. Čezmerno pitje je tudi prekršek

proti lepemu vedenju. Če nam je alkohol zlezal v glavo, je najbolj pametno, da zginemo po francosko, tako ne bomo ostalih v družbi nadlegovali. — *Žena možu po gostiji: „Kakšne neumnosti si klatil! Upam, da niso opazili, da nisi pijan.“*

● **PRIPOVEDOVANJE SMEŠNIC** je v družbi zelo dobrodošlo. Seveda, če so smešnice res smešnice. Če niso, je to groza. Posebno še, če se je nekdo namenil, da bo z njimi družbo zabaval več ur. — *Krog starejših duhovnikov se je dobival enkrat na mesec. Eden od njih je sredi pogovora odprl notes, v katerega je zapisoval smešnice. In jih je začel pripovedovati. Po daljšem času pravi eden od ostalih: „Dve uri smešnic za rahel nasmešek.“*

● **MODA** je lepa reč. Navadno tudi draga. Včasih pa še neokusna. Lepo, okusno se napraviti ni nujno tudi drago. Treba pa je seveda imeti okus. Ali pa se posvetovati z drugimi. Da je od časa do časa treba zamenjati garderobo, je seveda samoposebi razumljivo. — *Prijateljici sta se srečali po tridesetih letih. „Po čem si me pa prepoznala?“ — „Po plašču.“*

stanovanje

Človeku pomeni stanovanje več kot samo stanovanje: zanj je to **prostor**,

— ki mu nudi **zavetje**, telesno in duhovno,

— ki mu omogoča zaželeno **osamitev** od okolja in družbe in

— ki mu daje možnost najrazličnejših dejavnosti (družinskega življenja, počitka, konjičkov).

Stanovanje vpliva na človeka, saj mu pomeni dom. Zato **ni vseeno, kakšno je**: temno ali svetlo, urejeno z okusom ali brez okusa, natrpano s tisoč stvarmi ali funkcionalno, pospravljeno ali razmetano. Seveda je stanovanje skrb obeh zakoncev. Tako onadva kot otroci se bodo doma dobro počutili in ne bodo silili na cesto in v družbo (koliko vzgojnih težav bo s tem prihranjenih!), če bo dom res dom.

Stanovanje mora ustrezati bivanju, delu, počitku, osebni negi in higieni in shranjevanju.

Včasih ljudje niso ustvarjali po

stanovanjih hotenih **barvnih kombinacij**. Predmeti so imeli naravno barvo snovi, iz katere so bili. Večina stvari je bila lesenih, les pa je imel različne naravne barve. To je vplivalo mirno, nevsiljivo in okusno. Stene so navadno belili in s tem ustvarjali razliko do barve lesa. Danes je vsak kos stanovanjske opreme pobarvan, uskladiti posamezne barve med seboj pa ni lahko.

Važno je, da z barvami ustvarimo okolje, ki na stanovalce duševno ugodno deluje, mirno ali živahno, za kar je pač kateri prostor določen. Smešno bi bilo stene v spalnici pobarvati z nemirnimi, živčnimi liki, prav tako pa otroško sobo z ubito, mrtvo barvo. Izbor barv za dnevno sobo naj bo prijazen in prijeten ter primeren okusu in nagnjenju družine. Kuhinja naj bo svetlo pobarvana, saj gospodinja potrebuje svetlobo. Za kopalnico priporočajo blede modre ali zeleno modre barve, ker najbolj poudarjajo barvo naše kože — v rdečem prostoru bi se človek zdel sam sebi na smrt bolan.

ni stik z njo, ki se zaradi njenih ne dolgih odsotnosti ne prekinja.

Otroci zaposlenih mater se celo hitreje osamosvajajo kot ostali, pa tudi se duševno ugodneje razvijajo, če se z njimi poleg matere ljubeče ukvarjajo tudi drugi: oče, bratje in sestre, ded in babica ali drugi otroci.

Vedno bolj se v svetu uveljavlja prepričanje, da morata **otroka vzgajati oče in mati** in ne samo mati. Očetova bližina ustvarja otroku, prav tako kot materina, občutje varnosti. Očetov mirni in odločni nastop posebej pri otroku zakonitost in družbene zahteve.

br

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

DOSEDANJA VSEBINA:

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Zaljubljen je v lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri, ki ga pa dejansko vleče za nos.

V vasi sklene ustanoviti bralno društvo. V gostilni Mantova se zato zberejo kmetje in delavci. Njegov govor razvname prepričanost. Zaradi tega sestanka se mora zagovarjati pri nadučitelju, župniku in županu. Za kazen je prestavljen v Blatni dol. Tudi Sitarjeva Minka ga pusti, ker je že zamenjena z drugim.

Blatni dol je umazana in zaostala vas. Kačur se naseli v šoli: ta je zanemarjena in zapuščena. Za hrano se zmeni v gostilni. Pogovori se z župnikom, ki je poseben in pravi kmet. V krčmi na kraju vasi spozna krčmarjevo rejenko Tončko, ki ga brž zapre v svoje mreže. Kačur ji obljubi zakon. Na poroko povabi učitelja Ferjana. Vse priprave na poroko in svatbo so Kačurju neizmerno zoprne. Tončka pa je bila srečna.

Kačur pa ni maral tega vedrega obraza, tudi zato ne, ker je bil lepši kakor prej.

„Glej, to jo je razveselilo! Svila jo je razveselila! Njene misli so kakor tobakov pepel na mizi — pihneš in nikjer ga ni. Tam je tista žida — zdaj ni nikjer več ne preteklosti ne prihodnosti.“

„Čemu pa je treba takih gospodskih reči?“ je vprašal zlovoljen.

„Tak vsaj to veselje mi pusti! Kaj bom šla v cerkev s tabo kakor dekla?“

„Saj nima ženin tod sploh nič opraviti!“ se je oglasila krčmarica. „Le pojdite po svojem poslu!“

V njegovi izbi so podirali steno, da bi naredili za mladi par večje stanovanje, in Kačur se je nastanil za silo pri županu.

In kadar ga je župan ugledal, je zmajal z glavo.

„Ej! Ej!“

Drugega ni rekel nič.

Tudi Gajzar je molčal, toda obraz je nabiral v zelo čudne, napol smešne, napol klavrne gube in mežikal je neprestano z vodenimi očmi. Včasih se je okrenil župan k njemu in je molče pokimal. Prav tako molče je odkimal dolgi tajnik.

Če je šel Kačur po ulicah, so ga pozdravljali kmetje veliko manj spoštljivo, skoraj prezirljivo, in fantje so se mu smejali in so gledali za njim.

Kačurju je bilo zmerom tesneje. Čudna misel mu je trkala na srce in ni se je mogel ubraniti.

Ko se je vračal zvečer iz krčme in se poslavljaj v veži od neveste, je stopil tik pred njo in spregovoril s tihim, neodločnim, trepetajočim glasom.

„Tončka, ne zameri, nekaj te bom vprašal. Tako čudno me gledajo ljudje — seveda so neumni, ampak moram te vprašati, zato da bom miren.“

Umolknil je. Tudi ona je stala molče pred njim in njen pogled je bil osupel.

Sklonil se je niže k njej, prav k njenemu ušesu.

„Ali nisi imela nikogar rada . . . prej . . . pred menoj?“

Stopila je korak nazaj, k zidu, zakrila je obraz in je zajokala.

„Že zdaj začenjaš s tem!“

Tako se je streznil in sram ga je bilo. Toliko močan ni bil, da bi jo prijel za roko in jo prosil oprostčenja. Nekaj čudnega — kakor temna misel, temna senca — ga je potegnilo stran.

„No, pa zbogom!“

Šel je hitro po ulicah. Topel, zato hel večer je bil, nebo je bilo jasno, zvezde pa so dremale v veliki daljavi in oko jih je komaj videlo.

„Seveda sem ji delal krivico. Ampak — ah, kako gnusnega, nizkotnega napravi človeka to gnusno, nizkotno življenje!“ . . .

Na velikem vozu so pripeljali pohišstvo, ki ga je bil naročil Kačur.

„Na!“ je rekel nevesti, ko se je zibal voz mimo krčme skozi vas. „Pojd in napravi, kakor hočeš. Jaz se ne bom brigal.“

„Pa to je tvoja reč!“

Zavezala si je urno ruto okoli vratu.

„Jaz bi pa le rada videla . . . Pojd no, kaj bo hlapec sam?“

„Ne maram. Jaz ne vidim tam nič drugega kakor velik dolg, težak davek, dva sežnja visok.“

Točil si je in je pil.

Tončka je šla.

Veselilo jo je pohišstvo, ki je bilo čisto mestno, obleka jo je veselila, in velika, vsa bela in čipkasta skladovnica perila, in poroka sama, in svatba. In solze so ji silile v oči.

„Nima me več rad. Ves srdit je in ves spremenjen.“

**zakrila
je obraz
in jokala**

In ni še slutila, da je tudi njena ljubezen vsa drugačna in da se je komaj še, kakor od daleč, dotikala njega, ki je bil njen ženin . . .

Ko je prišel tisti lepi poletni dan, je zasvetilo tudi v Kačurjevo srce nepričakovano veselje.

„Kaj je prvokrat posijalo sonce v to žalostno noč?“ se je začudil in je gledal skozi okno.

Po ulicah so hodili ljudje v prazničnih oblekah. Obrazi kmetov so se mu zdeli svetlejši in prijaznejši, njih glas ni bil več kričeč in hripav, tudi njih kretnje niso bile več tako mrtve in težke.

„Rekel sem: kaj bi s tem ljudstvom? Tudi to ljudstvo je vredno boljšega življenja. Samo cepiti je treba lesniko, pa rodi žlahten sad.“

Pod oknom se je pokazal Ferjan, nevestin drug, v gosposki črni suknji, in je zaklical proti oknu:

„Kaj boš že stopil iz kolibe ali ne?“

„Prècej, prècej!“ se je smejal Kačur.

Ko je stopil na ulice, ko je videl ljudi od blizu, opazil njih radovedne poglede, in ko je stopil v krčmo, stiskal roko pol znanim ljudem, odgovarjal na vprašanja, in jih ni razumel, poslušal smeh in žvenketanje kozarcev — je leglo spet kakor senca na njegovo srce.

„Nikar se tako ne drži!“ mu je očital Ferjan.

„No, pustil!“

Žarko je gorelo sonce v dolino, Kačurju pa se je zdelo, da sonce ni svetlo, da žgejo sence, ki jih je dolina polna. Megla, prašna in vroča, je bila pred njegovimi očmi. Vozovi so ropotali, svetile so se bele, pisane obleke, iz soparnega zraka se je prikazal ob poti obraz, širok nasmeh na njem. Pred cerkvijo se je zibala pisana množica.

„Torej se je vendar opekel!“ je vzkliknil nekdo čisto blizu voza in zasmejali so se na glas.

Župnik je stopil pred oltar, opravil je ceremonijo zelo hitro, nato je pogledal osorno na obadva in je spregovoril:

„Ampak to vama rečem, vidva . . .“

Cerkev je bila polna in nekdo za durmi se je zasmejal.

Župnik je zamahnil z roko in se je okrenil.

„Ti bom že povedal v zakristiji.“

In v zakristiji je položil župnik Kačurju obedve roki na rame in ga je pogledal osorno izpod sivih obrvi:

„Poročil sem vaju, ampak blagoslova ne bo na tej stvari, toliko rečem. Na svatbo že pridem, da ne boste rekli. Kar bo pozneje, je pa vajina stvar in božja.“

Okrenil se je urno in je šel.

Iz cerkve se je peljal Kačur z nevesto, svojo mlado ženo. Pogledal jo je postrani — njen obraz je bil rdeč, ves radosten, njene oči so se bleščale.

„Srečna je,“ je pomislil in grenko se mu je storilo pri srcu.

Fant, ki je stal blizu krčme, je vzel viržinko iz ust in zaklical za vozom:

„Takemule smrkavcu je treba, da dela gosposko svatbo! Bi jo tudi jaz lahko imel, Tono, če bi jo hotel!“

Trška gora pri Novem mestu je en sam ogromen vinograd.

blagoslova ne bo na tej stvari“

„Saj ni res!“ je strepetala žena in je pogledala Kačurja s prestrašeni-mi, solznimi očmi.

„Kaj me briga,“ je odgovoril Kačur zlovoljen in je stopil v vežo.

V sobi, za dolgo, pogrnjeno mizo, pred polnimi steklenicami, se je oziral po veselih, glasnih svatih in stud je rasel v njegovem srcu.

„Kako sem zašel mednje?“ se je čudil.

Navadni, prešerni, surovi obrazi, lene, pijane oči. Tudi župnika bi ne razločil med njimi, da ni imel kolarja.

„Komaj je prišel mednje, je že kakor klas v klasju! . . . Tako bom morda jaz nekoč,“ ga je zabolelo v srcu.

Gledal je in je mislil nelepe misli in je opazil nenadoma začuden, da stoji Ferjan za mizo in govori in mu gleda v obraz . . .

„ . . . Torej Bog daj veliko sreče evangelistu in njegovi ženi! Daj jima Bog veliko otrok, kolikor več, toliko bolje! . . .“

Ozrl se je na Ferjana, nato se je ozrl na svojo ženo in je videl, kako je strmela na veselega govornika z bleščečimi očmi in polodprtimi, kipečimi ustnicami. Sram ga je bilo, prijel je za kozarec in ga je izpraznil na dušek.

„ . . . Torej: Bog živi njo in njega!“ je zaklical govornik.

Vzdignil se je kmet in je pripovedoval namesto napitnice robato zgodbo. Svatje so se krohotali, Tončka je rdela in se je zvonko smejala.

Ferjan se je nagnil h Kačurju.

„Govori no!“

„Kaj bi?“ je odgovoril Kačur osorno.

„Boga mi, tako svatbo sem že doživel, takega ženina pa še ne!“

Kačur je vstal.

„Lepo se vam zahvalim za vse vaše prijazne besede. Mislim, da bova živela z ženo, kakor bo božja volja, in tudi vam drugim želim, da ne bi živeli preveč slabo . . . Ta kozarec starešini in svatom!“

Bučno so se zasmejali svatje, vstali so in so trkali z njim in z njo. Ferjan je pil veliko in je gledal motno.

„Ti . . . ali si resno mislil . . . ali si vesel?“

„Resno sem mislil.“

„Čakaj, da ti nekaj povem: jaz se ne bom ženil.“

„Kakšen si! Nocoj!“

„Je že tako . . . Res, Tončka, ostani! Ferjan te bo že spremil domov. In tudi plesal bo s tabo. Zbogom, Ferjan.“

„Kaj pa se ti je zgodilo?“ se je čudil Ferjan.

Kačur je bil bled in zelo upadel v obraz. Nagnil se je ob Ferjanovo ramo kakor pijan in je jecljal.

„Zdaj šele vem, prijatelj . . .“

„Kaj veš?“

„Da sem se ubil.“

Zamahnil je z roko okoli vratu.

„Da sem si sam položil zanko, sam jo zategnil.“

Šentjošt nad Kranjem z mogočno baročno cerkvijo.

„Torej si se premislil?“

„Ne jaz — ona.“

„Kaj?“

„O! In glej! Ali si moreš misliti? Žalosten sem. Rajši bi videl, da bi me bila pretepala. Z nekim oficirjem, z nekim suhim stegnom je šla, Bog vedi kam . . . Morda se povrne.“

Kačur je vstal.

„Kam?“ se je prestrašila žena. „Saj še plesali nismo!“

„Ne bom plesal. Zaspan sem. Pleši sama.“

Šel je in noben svat ga ni videl.

Luč je gorela v njegovi izbi, ko je začul pod oknom pijane glasove, ti so peli vesele kvante. Razložil je med njimi samo Ferjanov glas in glas svoje žene.

„Hoj!“ je kričal Ferjan hripavo. „Kaj že spiš, falot? Na večer svoje poroke spi in pusti ženo na cesti!“

Kačur je odprl okno.

„Martin! Zakaj pa si šel?“ je klicala njegova žena s sladkim, polprijanjam glasom.

„Lahko noč, Ferjan!“

**„no,
presneto
boš
zabredel“**

Zaprl je okno, duri so zaškripale, iz daljave se je glasilo pijano petje.

III

Jeseni je bilo. V temi in mrazu je že ležal Blatni dol. Siva, neprijazna luč je sijala v izbo.

V zibki je spal otrok. Poln, svetel in miren je bil njegov obraz.

„Tak ne vpij, če otrok spi!“ je šepetal Kačur. „Počakaj, da se zdrami. Potem vpij, kolikor se ti hoče.“

Žena je bila zaripla v obraz in ob-jokana.

„Ne bi vpila! Jaz predevam otroka, previjam ga in vstajam ponoči. Kaj pa ti delaš zanj? Nič ne delaš. Zdaj si še te komedije začel, tako da bomo poginili vsi skupaj na cesti. Kaj pa ti je tega treba, če imaš ženo in otroka.“

Kačur ji je pogledal v obraz z zlobnim očesom, vzel je klobuk in je šel.

„Le pojdi, le!“ je klicala žena za njim in je zajokala na glas. Tudi otrok se je zdramil in je zajokal.

Kačur je hitel po blatnih ulicah.

„Zdaj pridi, ti, Ferjan, in me poglej. Zdaj se boš šele smejal evangelistu.“

Na večer je šlo. Kačur je ugledal človeka, ki se je opotekal, blaten in brez klobuka, ob hišah, opiral se ob zidu in padal.

„Glej ga, moj tast!“ se je začudil in je hotel urno dalje. Krčmar pa ga je bil ugledal in je omahnil s širokimi koraki in z razprostrtimi rokami prek ulic.

„Kaj si ti, Martin? Primi se me

pod pazduho . . . težko ho-
dim . . . en liter ga bova še spi-
la . . . E, Martin, star sem, star!"

„Pojdite spat, oče,“ je zaklical
Kačur in se ga je skušal otresti.

„Spat? Čemu?“

Gledal je nanj z jeznimi, rdečimi
očmi in se je opotekal.

„Ker ste pijani . . .“

„Kdo je pijan? Bolj sem trezen
kakor ti . . . Poglej ga no, škrica,
kako me bo v nič deval!“

„Pojdite spat,“ se ga je otresel
Kačur in je stopil.

Krčmar ga je prijel za roko.

„Le nikar ne bodi tako gospodil!
Ti lakota! Povzdigovati se misliš?
Čez nas vse? Učil bi nas rad?“

Sunil ga je z močjo pijanca, da
se je Kačur opotekel.

„Pojdi no! Kaj misliš, da ne
vemo, da še hlače, ki jih imaš na
riti, niso tvoje?“

Kačur je hitel. Krčmar se je za-
smejal, prestopil se je široko in se
je zvrnil v blato.

Nekdo je pogledal skozi okno,
smejal se je in gledal za Kačurjem.
Ob oglu je stal kmet, prižgal si je
pipo in je mežikal zadovoljno.

„Takle bi rad svet prevračal! Ni
mu prav, kako orjemo, kako seje-
mo, kako ravnamo z živino. Takle!
In brati bi nas učil. Takle! Sam naj
gleda!“

Kačur je stopil v županovo
krčmo. Zardel je bil v obraz in oči
je imel solzne.

Župan je sedel za mizo, naslo-
njen globoko v stol. Kadir je iz krat-
ke pipe in je gledal iz polzatisnjenih
oči dolgo na Kačurja. Nazadnje je
vzel počasi pipo iz ust in je pljunil
na tla.

„Kaj pa vi, učitelj?“

„Kaj bi jaz?“

**„nima me
več rad“**

Najstarejša hiša v Železnikih.

Župan se je nasmehnil široko, na
pol prezirno, na pol škodoželjno.

„No, zdaj mislite poleg mladih še
stare učiti? Kdaj pa boste začeli pri
meni? Kako naj točim vino? Saj
učite kmete, kako naj zemljo obde-
lujejo. Še mene učite — tudi jaz
imam zemljo. Veliko zemljo.“

Smejal se je, da se mu je svetil
ves obraz.

Tajnik se je pačil v kotu, gladil si
je dolgo, ozko brado in je mežikal
zelo hitro.

„Gospod župan!“ je zaklical ne-
nadoma.

Župan se je okrenil na stolu.

„Gospod župan, vi bi bili pouka
zelo potrebni. Pouka in palice.“

„Kaj?“ se je raztogotil župan in
se je vzdignil s stola.

„Parlez-vous français?“ je
vprašal tajnik in si je gladil brado.

„Kaj si dejal?“

„Parlez-vous français?“

Župan je obstrmel in se je ozrl
na Kačurja.

„Zdaj govori francoski. Ne zna
nič več drugega,“ se je nasmehnil
Kačur.

„O ti prekleta gnida! . . . Mica,
prinesi mu še pol litra!“

Nato se je obrnil h Kačurju in je
nabral obraz v resne gube. Lasje
so mu segli globoko v oči, usta so
se zavila do podbradka.

„Saj nič ne rečem, učitelj, pame-
ten človek ste in tako. Ampak . . .“

Udaril je z dlanjo po stegnu.

„ . . . doslej smo živeli v miru in
bi živeli radi v miru še poslej.“

„Kaj sem vam storil? Kaj vas ne
pustim na miru?“ je odgovoril
Kačur.

„Nak. Ne pustite me na miru,“ se
je razsrdil župan. „Kaj pa se ukvar-
jate z ljudmi brez moje vednosti?
Ali ste me kaj vprašali, ko ste jih
sklicali v šolo? . . . Že vem, Samo-
torec je to skuhal.“

„Kakšen Samotorec?“

„Župan bi rad bil,“ se je oglasil
tajnik iz kota.

„Ampak le zapomnita si obadva,
vi, učitelj, in tista zgaga, ki se je
prijela za vaše škrice: ne bosta me
tako hitro! Njega, in vas še celó —
obadva kupim lahko s tem, kar
imam zdajle v možnji.“

In je udaril z roko na žep, da je
zažvenketalo.

Kačur je bil na pol jezen, na pol
začuden.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

• Iz naše slovenske skupnosti v Angliji nimamo dostikrat priložnosti

poročati o porokah, ker jih je vedno manj med nami. Tokrat pa lahko z veseljem sporočamo, da smo v preteklem letu beležili kar dve *cerkveni poroki*. Obe sta bili sklenjeni pred našim duhovnikom g. Petrom Kravosom. V soboto, dne 1. avgusta 1992, je g. Peter blagoslovil zakonsko zvezo svojega rodnega brata Davida (25 let) z gospodično Lynn Wilsey (25 let). Poroka je bila sklenjena v nevestini domači cerkvi v vzhodnem Leedsu.

Dne 23. avgusta 1992 pa sta stopila pred gospodom Petrom Kravosom v sveti zakon Rose, hčerka naših dobrih znancev in prijateljev Toneta in Ivanke Krajšek iz Derbyja, ter Jožef Tyndyke, ki je ukrajinskega porekla. Poroka je bila v cerkvi sv. Jožefa v Derbyju. Naj še omenimo, da sta nevesta Rose (Rozi) Krajšek in duhovnik Peter Kravos prijatelja že od rosne mladosti, zato je bila poročna slovesnost še toliko bolj domača.

Obema novoporočenima paroma naša slovenska skupnost v Veliki Britaniji želi polno sreče in božjega blagoslova na njihovi skupni življenjski poti!

• Večkrat smo že omenili, da so otroci naših izseljencev v Združenem Kraljestvu na splošno zelo uspešni v svojih akademskih študijah. Veseli nas,

Pokojni Adolf Perhaj (1912—1993).

da lahko povemo o še enem akademskem uspehu, ki je bil dosežen v preteklem letu. Tony Brcar, sin Izidorja in Pepce Brcar iz Castleforda (Yorkshire), star 24 let, je dne 13. 11. 1992 na Polytechnic v Newcastle *diplomiral* iz matematike ter si tako pridobil naslov Bachelor of Science. Mlademu diplomantu iskreno čestitamo in mu želimo veliko uspehov na življenjski poti.

• Slovenska skupnost v Veliki Bri-

Novoporočenca David Kravos in Lynn Wilsey.

Anton Brcar — Bachelor of Science.

Rose Krajšek in Jozef Tyndyke pri rezanju poročne torte.

taniji je utrpela še eno smrt med našimi rojaki v Londonu. V nedeljo, dne 3. januarja 1993, je v bolnišnici St. Thomas po krajši težki bolezni umrl gošpod Adolf (Dolfi) Perhaj.

Pokojni Dolfi se je rodil februarja 1912 v Ljubljani. Med vojno se je pridružil domobrancem na Primorskem in z njimi prišel leta 1945 v Italijo, kjer je bil v taborišču Eboli. Leta 1947 je kot toliko drugih prispel v Anglijo. V začetku je delal v rudniku v Bargoedu (Wales). Leta 1953 se je preselil v London, kjer je bil dolga leta stanovalec našega slovenskega doma na 62 Offley Rd. Poročil se je z Marijo Rustja s Primorskega, ki pa mu je že pred več leti umrla. Nazadnje je kot vdovec živel v občinskem stanovanju v Brixtonu.

Zadnjih nekaj tednov se je Dolfiju zdravje vidno poslabšalo in tako je prišla, po navidez uspešni operaciji v bolnišnici St. Thomas Hospital v Londonu, njegova zadnja ura.

Ko molimo za Dolfijev večni mir in pokoj, izrekamo naše sožalje njegovim sorodnikom v domovini.

avstrija

LINZ

Božične praznike smo slovesno praznovali na dan sv. Štefana. G. župnik Ludvik Počivavšek je vpeljal na praznik sv. Štefana lani prvič *blagoslov otrok*. Pred darovanjem so bile skupne molitve za otroke in potem je podelil vsakemu otroku posebej blagoslov. Za naš odrasle je bil to lep doživljaj. Po maši smo odšli v center in smo kot vsako leto obhajali *božičnico*. Najprej nam je na harmoniko zaigral Danijel Stiller tri božične pesmi. Osemletni Danijel (Zoretov vnuček) je prav dober v glasbeni šoli in nam je tudi pokazal svojo sposobnost. Nato smo zapeli nekaj božičnih pesmi in tako zaključili božično pobožnost. Za telesno veselje so poskrbele naše žene. Gospe Zore, Hren (ki je bila naš gost iz Ljubljane), Joun in Grandovec so imele polne roke dela, da so za vse pripravile dunajske zrezke in krompirjevo solato, ga. Kristi-

na pa nam je spekla potico. Za pijačo in za vse je poskrbel naš center, za kar je poravnal tudi vse račune. Za veselo razpoloženje je pa poskrbel g. Zlatko s harmoniko. Vsem lepa hvala!

Tretjo adventno nedeljo je v krogu svojih otrok in vnučkov obhajala *rojstni dan* ga. Viktorija Hauseder. Ga. Viktorija rada pomaga v kuhinji in je tudi redna obiskovalka slovenskih maš. Skupaj s teto Viktorijo pa je obhajal rojstni dan tudi njen nečak Michael Planjšek. Oba sta nas pogostila s pijačo, za kar se jima lepo zahvaljujemo in jima kličemo še na mnoga leta.

Za pomoč Sloveniji so darovali: Zoran 10 DM, Seveček 10 DM, Tanšek 10 DM, Namesnik 10 DM, Čuk 10 DM, Babič 10 DM, Vrtič 10 DM, Peter Zvir 100,— šil., Helena Druževac 200,— šil., Lauschitzer 100,— šil., Ivan-Mat. Tkalec 100,— šil., Krist. Schweighofer 100,— šil., Anton Gornik 200,— šil., Neimenovani 1000,— šil., Vlado Jalšovec 100,— šil., Leon Humar 100,— šil., Vinko Dvoršek 80,— šil., Martin Dominko 100,— šil., Hrvat 100,— šil., Stanko-Anica Duhanič 100,— šil., Stanko-Andreja Duhanič 100,— šil., Anica Vrečič 100,— šil., Viktor-Gizela Kerec 100,— šil., Štefan Ficko 50,— šil., Marija Kosič 50,— šil., Angela Roschnai 50,— šil., Zlatko-Darinka Ribič 200,— šil., mag. Dini Marijeta 200,— šil., Ludvik Počivavšek (župnik) 1000,— šil., Silva Joun 500,— šil., Felomena Kokl 200,— šil., Anton-Fani Häuschen 1000,— šil., Matilda Grandovec 100,— šil., Tomas Hauseder 100,— šil., Traxsler 100,— šil., Dragica Skala 100,— šil., Jože Lesjak 150,— šil., Viktorija Hauseder 100,— šil., Anton in Antonija Zore 1000,— šil., Majda Stiller 200,— šil., Slovenski center 1430,— šil. **Skupaj 9700,— šil.**

Sprejemno potrdilo: Potrjujem prejem 9700,— šil. od Slovenskega centra v Linzu za potrebe koprške škofije. Bog Vam povrnil!

Koper 4. 1. 1993

Metod Pirih, škof

Tudi Slovenska skupnost v Linzu se vsem darovalcem prav iskreno zahvaljuje!

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Božič: Slomšek je na dveh krajih pri slovenskih službah božjih z božično pesmijo soustvarjal božično razpoloženje. V nedeljo pred božičem pa je ob 25. obletnici flamskega mešanega zbora Cantate ugledno predstavil slovensko božično pesem na božičnem koncertu, kjer je poleg Cantate in Slomskega nastopil tudi odlični mešani zbor iz Prage pod vodstvom g. M. Košlerja. Smemo reči, da Slomšek odlično opravlja svoje pevsko poslanstvo. Želimo, da bi tako in še boljše bilo še dolgo časa. Sredstvo za kaj takega pa so lepi in močni glasovi, ki jih imamo, pa vaje, vaje in zopet vaje... Čestitamo! Pogum!

Na Slovenskem dnevu je g. Berto Virent ml. razstavil svoje slike. Ljudje so se čudili njegovemu talentu. Pred božičem pa je g. Berto razstavil svoje slike v Kultureel Centrumu v Hasseltu. Mladí umetnik je tako prvič nastopil pred širšo javnostjo. Žirija mu je priznala prvo mesto. Nagrado mu je izročil sam guverner pokrajine. Strokovnjaki menijo, da mladi umetnik še raste v svoji izrazni moči. Bertu in družini iskreno čestitamo.

Težka nesreča v družini: V Eisdenu je vse pretresla nenadna in nepričakovana smrt 22-letnega Dimitrija Martinška. Bil je žrtev plina v kopalnici. Rajni Dimitrij je bil zelo priljubljen med svojimi vrstniki. Težko preizkušenim staršem izrekamo krščansko sožalje.

Dvanajstdnevno potovanje v Kranjsko goro in okolico ter na Sv. Višarje. Priglasite se čimprej pri ge. Mariji Čotar-Novak, tel.: 089855326.

francija

PARIZ

● Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Tere-

Bojan Omejec in Christine Veber ob poroki v Epernay (26. 12. 1992).

zije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

● *Nov dušni pastir na slovenski župniji v Parizu* — Gospod Martin Retelj, duhovnik ljubljanske nadškofije, je novi duhovnik na slovenski župniji v Parizu. Pariški kardinal ga je že s 1. septembrom 1992 imenoval za kaplana

Pok. Marija Troha s svojo hčerko Ireno (Villers-Cotterets Haramont).

pri Slovenski misiji, toda bilo je treba čakati na vsa potrebna dovoljenja francoskih oblasti. V nedeljo, 20. decembra, je bil prvič po imenovanju med nami. G. Martin Retelj je rojen leta 1952 v Gazicah pri Brežicah, v duhovnika pa je bil posvečen junija 1979 v Cerkljah ob Krki. V ljubljanski škofiji je opravljal razne kaplanske in župnijske službe, nazadnje službo zunanjega hišnega duhovnika v kartuziji Pleterje, odkoder je prišel k nam. Njegov prihod tik pred božičnimi prazniki nas je prijetno iznenadil, zato mu tembolj prisrčno kličemo: dobrodošli med nami! Dežal bo zlasti v Parizu in bližnji okolici. Želimo mu obilo božje milosti in poguma ter vztrajnosti, česar bo zelo potreboval. Za mesto duhovnika, ki bo obiskoval oddaljene postojanke izven Pariza, še pričakujemo drugo imenovanje.

● Božične praznike smo poskušali lepo praznovati, tudi duhovno, čeprav se nekateri premalo zavedajo milosti in dobrote, da imajo v svoji sredi svoje duhovnike, česar drugi nimajo. Tudi na silvestrovanju se nismo dolgočasil, še manj tisti, ki so skrbeli za dober potek in ki zaslužijo vse naše priznanje!

VILLERS-COTTERETS (Aisne)

V soboto, 2. januarja, smo v Haramontu pokopali gospo Marijo Troha. Pokojna je bila rojena leta 1909 na Babnem polju, kot dekle se je pisala Cindrič. V Francijo je prišla za svojim možem leta 1939. V zakonu sta imela Bernarda, Ireno in Mileno, posvojila pa sta še Marijo in Jožeta, otroka ženinovega brata, katerim izrekamo iskreno sožalje. Mož ji je umrl leta 1988, ona pa je umrla 30. decembra lani. Pogrebno mašo in obrede je vodil prelat Čretnik v spremstvu domačega župnika in g. Martina Retelja.

EPERNAY (Marne)

26. decembra sta se poročila Bojan Omejec in Christine Veber, katerima želimo vse lepo in dobro na njuni življenjski poti.

ANGLURE (Marne)

V torek, 5. januarja, je bil v St. Justu pokopan Charles Gilles, star 84 let.

Ženi Julki, rojeni Antolin, in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

LA MACHINE (Nièvre)

Na štefanovo, 26. decembra, sta se poročila Sylvie Jan in Patrick Chiclet. Poročno slavlje je bilo lepo: z domačim župnikom sta somaševala prelat Čretnik in g. Silvo Česnik, ki bo odslej obiskoval La Machine, nevestina sestra Anne-Marie, ki poje v operi v Parizu, pa je zapela Ave Marijo. Novoporočencema želimo obilo sreče in sonca na njuni življenjski poti.

Od našega zadnjega obiska v La Machine so se naše vrste razredčile, mnogi so odšli: ga. Karolina Tovornik in njen sin, Polančev sin mornariški oficir, Karel Zupan, Henrik Dragan, g. Koprivec, Lucien Chartiot... druge pa tarejo bolezni in starostni problemi. Zato pa je treba še bolj strniti naše vrste!

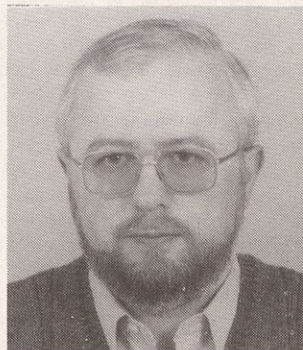
LYON

Skupna maša bo v nedeljo, 7. februarja, ob štirih popoldne v kapeli na Fourvière.

PAS-DE-CALAIS in Nord

Novo leto smo pričakali tiho, zbrano, brez hrupnega veseljačenja, saj nas trpljenje naših bratov doma in po svetu opominja k molitvi in pokori. Rojaki in domačini so velikodušno priskočili k

Martin Retelj, novi duhovnik v Parizu.

Novomašnik Albert Krapež v Parizu. Ponovitev nove maše v Parizu, glej NL 1/93.

zbiranju obleke, hrane in igrač za potrebe v Bosni in Hercegovini. Pri božičnih mašah so zbrali 2000 fr. za prevoz. Bog plačaj vsem darovalcem!

Za božič je *krstna voda* občila: Romana Cirila Mihaela Queva, Nina Matēja Jakoba Ferri, Jeziko Alojzijo Hubert in Angelino Ano Klodino Agostino.

Vsem rojakom milosti polno in zdravo novo leto 1993.

nemčija

STUTTGART-okolica

● *Štefanovanje* — Tradicionalnega štefanovanja v Esslingenu si kar ne moremo več odmisli, tako je prišlo v našo zavest. Ta priljubljeni običaj smo praznovali tudi lani. Po maši v Esslingenu nas je na praznik sv. Štefana privabila božično okrašena farna dvorana pri cerkvi sv. Elizabete. Središče pozornosti je bil božični drevesček, obložen z dobrotami v vrednosti 100,— DM, namenjen za glavni dobiček tombole. Seveda je bilo več manjših dobikov tudi pod drevesčkom.

Med gosti v dvorani so bili kar trije Štefani: dva družinska očeta in 15-letni fant. Temu mlajšemu se je sreča nasmešnila. Vsi navzoči, ki so se z njim veselili, pa so bili tudi deležni zadetih dobrot. Mladi Štefan jih je kar precej razdelil na božične krožnike po mizah.

Pa naj še kdo reče, da Štajerci niso dobrega srca. Štefan Grabar izhaja iz te dežele. Kristijan je postal v Ptuju.

● *Mladina pri polnočnici* — Sveti večer smo praznovali skupaj z nemškimi verniki pri fari sv. Konrada v Stuttgartu. Ob 10. uri ponoči se je cerkev napolnila kot le redko. Skoraj polovica je bila naših rojakov in, kar je posebej razveseljivo, med njimi veliko fantov in deklet. Pri maši smo slišali tudi slovenski evangelij in prošnje. Pesem Glej zvezdice božje smo peli simultano z nemškimi verniki, ki so jo peli prevedeno v nemškem jeziku. To je gotovo lep poizkus harmonije med verujočimi različnih narodnosti. Po maši smo se rojaki postavili pred jaslice in tam zapeli še dve božični pesmi. Skupina domačinov kar ni hotela zapustiti cerkve, ker so jim bili slovenski „slavčki“ tako všeč.

To je bil tisti Miklavž v Heilbronn, o katerem smo poročali v prejšnji številki Naše luči. Za bosanske begunske otroke je prinesel dva čeka v vrednosti po 5000,— DM. Živiljenjsko ga je igral rojak France Demšar iz Selške doline.

● *Misel po volitvah* — Z izidom volitev v Sloveniji 6. decembra lani naši rojaki tukaj v veliki večini niso bili zadovoljni. Tudi Nemci so zmajevali z glavo, da so se Slovenci odločili za bivšega komunista kot državnega predsednika. Beremo in slišimo, da tak izid volitev Sloveniji ne bo prinesel zaupanja v zahodnih deželah, od koder bi Slovenija pričakovala investicij in pomoči. Tudi izseljencem odločitev Slovencev v domovini ne bo prinesla ravno navdušenja, da bi tam nalagali svoje prisluške. Škoda!

● *Božičnica za otroke* — V šolskem letu 1992/93 obiskuje Sobotno šolo v Stuttgartu 53 otrok. Pouk pred božičem je bil povsem v duhu bližajočega se praznika. Najprej so šli otroci k božični spovedi, da se tako duhovno pripravijo na sveti večer, nato pa je bila božičnica v domu ob branju božične zgodbe, petju in prazničnem pecivu. Ta oblika otrokom še posebej pomaga ustvarjati versko skupnost.

● *Rekordna smrtna žetev*. — Lani je na našem področju umrlo kar 19 rojakov in rojakin. Smrtna kosa se ni ozirala ne na poklic ne na starost. Naslednji rojaki so zapustili ta svet: Marta Malović (39 let), Štefka Trebušak (40 let), Marinka Ovnik (44 let), Albert Korat (38 let), Luka Tutič (63 let), Ivan Govedič (41 let), Hinko Šmon (70 let), Barbara Fekonja (67 let), Jožef Balazič (40 let), Janez Gajzler (35 let), Breda Gajzler (35 let), Sarah Gajzler (3 leta), Dijana Gajzler (6 let), Oto Peklar (68

Ob priliki revije pevskih zborov v Esslingen-Zellu 30. maja lani izroča organist in pevovodja, gospod Damjan Jejčič, župniku Turku častni pokal v znamenje dobrega sodelovanja. Pevski zbor Domači zvon praznuje letos svoj srebrni jubilej.

let), Marjan Meglič (62 let), Anton Korošec (48 let), Jožef Vipavc (62 let), Anton Dobrina (59 let). — Smrt je

vedno tudi klic živim: bodite vedno pripravljeni! Samo svoja dobra dela vzamemo s seboj na oni svet.

● **Sodelovanje župnij** — Pred mnogimi leti so v Rohru pri Stuttgartu zrastle nove stolpnice in kar cele nove ulice. Vendar nova mestna četrt za verne ljudi ne bi bila popolna, če bi manjkala cerkev. Kot rečeno, tudi storjeno. Že vrsto let je zdaj cerkev z vsemi potrebnimi prostori že dograjena in v celoti služi svojemu namenu.

Novega duha v farno življenje pa je zanesel predvsem naš zdomec, g. Matjašec, doma iz Boračeve pri Radencih, ki je že vrsto let prizadevni cerkveni odbornik v župniji Sv. Družine v Rohru pri Stuttgartu. Pri njegovem delu pa mu tudi še pomaga ga. Farkaš, slovenska rojakinja, ki živi v tem mestu, kot tudi družina Vrana iz Dolenjske.

Pred več kot desetimi leti, ko je bila cerkev v Rohru že dograjena, so se verniki odločili, da bodo pomagali tudi pri gradnji kake cerkve v tujini, kjer so na vladi proticerkveni režimi. V tistem času so se verniki v Radencih in okolici začeli odločati za gradnjo nove cerkve, saj so bile potrebe po božji hiši nujne. Razen domačinov so potrebo po cerkvi izražali tudi številni turisti,

zlasti iz zahodne Evrope, ki so iskali v radenskem zdravilišču zdravja. Te težave je g. Matjašec znal približati vernikom župnije iz Rohra, ki so se z veseljem odločili za sodelovanje pri gradnji in opremlitvi nove cerkve v Radencih. Medtem so dela končana in v Radencih imajo tudi že orgle.

Iz materialnih skrbi pa so kmalu pogrnale tudi duhovne vezi.

Začeli so se obiskovati, najprej župniki, potem manjše skupine vernikov in nazadnje tudi večje skupine. Razvila so se nova poznanstva in spletle nove vezi. Še več, prišlo je celo do obiska mariborskega škofa v Rohru, kjer je pred leti birmal tamkajšnje birmance. Tudi za letos, za Vnebohod 20. maja, so ga povabili, in škof dr. Smej iz Maribora je povabilo že sprejel. Ko sem povprašal nemškega župnika g. Lehmena, zakaj se je odločil, da bo v njegovi župniji birmal tuj škof, mi je od-

Tako so Slovenci v Böblingenu na Württemberskem pozdravili mednarodno priznanje Slovenije. V nedeljo, 2. februarja 1992, so se kot ena duša zbrali pri slovenski maši in nato v dvorani proslavili veliki zgodovinski dogodek našega naroda.

G. Matjašec iz Rohra pri Stuttgartu izroča denar za begunske otroke v Prekmurju g. Hozjanu, župniku v Belincih. V sredini je ga. Kavaš, ki je odgovorna za Karitas v Prekmurju.

Na sliki so begunski otroci iz BiH v enem od centrov v Prekmurju. Vsaj za malo časa so pozabili na grozote v svojem rojstnem kraju. Slika je nastala po razdelitvi pomoči, zato je videti vesele in nasmejane otroke.

govoril: „Delitev zakramenta sv. birne ni majhna zadeva. Pri nas v Nemčiji po manjših župnijah to v glavnem opravijo med tednom. Razen tega ne birmajo povsod škofje, temveč pooblaščen osebe. Iz teh dveh razlogov smo se že drugič odločili, da pokličemo za birmovanje mariborskega pomožnega škofa g. dr. Jožeta Smeja, saj smo si postali že znanci, skratka, postali smo si prijatelji. Pri nas ga radi vidimo — kot škofa in kot človeka, še več, on je naš stari prijatelj!“

V lanskem letu pa so pomoč preusmerili na področje, ki si ga nihče ni niti zamišljal, kaj šele želel. V Sloveniji je nastala vojna, a hvala Bogu je trajala le kratko. V Rohru so takoj začeli zbirati pomoč Republiki Sloveniji. Na tleh nekdanje SFR Jugoslavije pa vojna še traja. Begunsko vprašanje postaja vsak dan težje, in število beguncev vsak dan večje. V župniji so se odločili, da bodo zbirali za begunce v Prekmurju, in sicer topla oblačila, obutev kot tudi šolske potrebščine in seveda denar. Akcija je bila tako uspešna, da je prekosila vsa pričakovanja. 18. decembra lani so naložili dva kamiona s priklopniki, in za božične praznike omenjenim rečem dodali še veliko ju-

žnega sadja. Krožek župnijske Katoliške ženske zveze je pripravil še sto posebnih božičnih paketov za bolne in drugače prizadete begunske otroke. Vse te darove so poleg g. Matjašeca spremljali še nekateri drugi člani župnije in sami razdelili dobrote v begunskem centru v Vidoncih in v Domanjševcih v Prekmurju. Po poravnavi vseh stroškov je ostalo še 6250,— DM, kar so spremljevalci izročili beltinskemu župniku gospodu Hozjanu za potrebe Karitas.

Po vrnitvi so spremljevalci pripovedovali, kaj so doživeli — kaj so slišali in videli. Farani so se takoj odločili, da bodo začeli v naslednji akciji zbirati raznovrstno opremo in tehnične pripomočke za bosanske bolnišnice. Ta zelo lepa gesta nemške župnije iz Rohra pri Stuttgartu je znamenje dejavnega sočutja s prizadetimi in pomoči potrebnimi župnijami in begunci. Vredna je posebne pohvale kot tudi posnemanja.

Na tem majhnem primeru se lahko prepričamo, kako veliko poslanstvo lahko opravi že en sam zdomec v tujini, kako častno lahko predstavi svojo domovino, kako ji lahko pomaga in kako se iz majhnega poznanstva razvije prijateljstvo in sodelovanje na širokem področju. Skratka, naši zdomci so lahko najboljši ambasadorji na tujem, saj tam prinesejo košček svoje domovine v vsako hišo, kjer so na obisku, in to neposredno, kakor tudi v okolico, kjer živijo in delajo!

Tone Casar

FRANKFURT z okolico

Za božič je presenetil izredno velik obisk pri slovenski maši. Mnogi redni obiskovalci slovenske maše so bili presenečeni, saj so jim bili mnogi obrazi popolnoma nepoznani. Ugotavljali smo, da tudi v Frankfurtu vendarle ni tako malo vernih Slovencev. Res se nekateri počutijo že kar doma v nemški župniji, vendar se tudi z njimi želimo pogostejše srečati tudi pri slovenski maši. Že naslednjič se ne bo nikomur zdelo, da vidi nepoznane obraze, saj se bomo že poznali. Zlasti pa je priložnost za medsebojno spoznavanje Slovencev vsako prvo nedeljo po maši ob 17. uri v dvorani pod cerkvijo Herz Mariens.

Na sejmu gostinstva in turizma v Frankfurtu so prijazni Bavarci odstopili del svojega prostora prizadevnim članom novega slovenskega društva Slovenija iz Wiesbadna. Uspelo jim je vzbuditi precej zanimanja za Slovenijo pri obiskovalcih, a na žalost niso mogli v celoti potešiti zanimanja za Slovenijo, ker se turističnim in drugim organizacijam ni zdelo vredno poslati podrobnejših informacij. Res škoda, da do-

Pokojni pater Stanko Rijavec.

mišljavi, a žal neiznajdljivi turistični delavci iz Slovenije niso izkoristili priložnosti, ki se jim je ponujala zastopj s pomočjo prizadevnih Slovencev iz Wiesbadna.

Umrli je pater Stanko Rijavec. — Na silvestrovo je po dolgi in hudi bolezni v Frankfurtu umrl naš rojak, p. Stanko. Rojen je bil v Dolenji Trebuši pred 50 leti. Že v zrelih letih, ko je že nekaj časa opravljal poklic zavarovalniškega zastopnika, se je odločil za duhovniški in redovniški poklic. Vstopil je v klaretinski red. Ker ta red v Sloveniji skoraj nima članov, je študiral v tujini, predvsem v Nemčiji in nato tu tudi ostal. Kot študent je doživel hudo prometno nesrečo, od katere si nikoli ni več prav opomogel. Zlasti je imel težave s pljučmi, ki so mu večkrat odpovedovala, da je moral pogosto v bolnišnico, tako da zadnja tri leta ni mogel več delovati na župniji. Ob pogrebu 7. januarja so se mu zahvalili predstavniki nemških župnij, kjer je deloval. Pogreba se je udeležilo tudi več Slovencev iz Frankfurta, kljub temu, da je bil pogreb dopoldne in so morali vzeti dopust. Iz njegove rojstne župnije pa so prišli rojaki in sorodniki z avtobusom.

Predstojnik klaretinskega reda je poudaril predvsem njegovo pobožnost in ljubezen do lepe cerkve in kapele. Dober teden pred smrtjo je še postavil lepe jaslice v kapeli ter obesil lučke na smreko pred samostanom, nato pa so

mu spet odpovedala pljuča, tokrat za vedno. Naj najde večni mir in plačilo pri nebeškem Očetu!

OBERHAUSEN

Konec leta ima v sebi vedno nekaj posebnega. Ko se napoveduje božično praznovanje, je vendarle nekaj posebnega v našem občutju. Srečuješ ljudi, ki kar naenkrat zgledajo drugače kot včeraj. Že na zunaj, na ulicah in na oknih, se javljajo znamenja prihajajočega praznika. Ljudje tekajo po mestu in se jim pozna, da imajo še veliko opraviti, da bo za praznik, kakor mora biti.

Kaj vse si ljudje obetajo od božičnih dni, je nemogoče prebrati samo z obrazov.

Navsezadnje niso vsi verni. In kaj pričakujejo, to se lahko zelo razlikuje od tega, kar pričakujemo in praznujemo kristjani. Saj ne uide očem, koliko je skrbi za neko praznovanje, ki ga morajo pripraviti ljudje. Kristjan pa je v adventnem vzdušju predvsem naravnani na to, kaj nam pripravlja Gospod. S tem notranjim razpoloženjem je seveda vse pripravljanje na praznik nekaj drugega, čeprav zgleda navzven povsem enako ali podobno temu, kar pripravljajo drugi. Vendar to čuti samo tisti, ki sprejema božično praznovanje v luči sporočila božične noči.

V naši fari je bilo veliko tega duha pričakovanja v veri in pripravljanja na Gospodov prihod. Kako smo se veselili polnočnice v Moersu, Oberhausnu in Hildnu. Naše dožitve tega večera na vseh treh kraljih je bilo zaznamovano s poprejšnjo pripravo in nam je izpolnilo pričakovanja. Videlo se je tudi na zunanjih znamenjih. Bilo je res veliko ljudi povsod. Še v Oberhausnu se nas je zbralo nad sto, kar je največ v zadnjih letih. Vendar se s številnimi obiskovalci še zdaleč ne da opisati lepote nočne maše, kjer se duša vsakega potopi v skrivnost božje navzočnosti na svetu in predvsem med nami. Gospod je dajal darove, ki so nas pomirili in nas napolnili z lučjo sredi noči.

Noč je sovrašтво do tujcev, ki ga najdemo dnevno na straneh časopisov te dežele. Noč je vojna na Balkanu, zarisana na obrazih pregnancev in voja-

kov, ki počenjajo grozodejstva. Noč je, ko se najdemo sami sredi nerazumevanja in ko sami ne zmoremo prisluhniti in razumevati rojaka. In kolikokrat se najdemo v somraku težavne preizkušnje, ki nam zapira pogled k luči: bolezen, nesreče, spori, družinska nesoglasja, starši in otroci, ...

Vse to smo postavili pred Dete, in smo se počutili bolj varne. Zaupljivost se je vrnila med nas. Pa so nevarnost vsa tista tema in somrak ostali nad nami in med nami kakor prej, vendar se nam je dozdevalo vse bolj razgaljeno v svojem bistvu pred nami. To ni vredno človeka. Vemo, kaj nam je treba storiti.

Veliko ljudi je šlo za praznike tudi domov. Nekateri so si izbrali praznovanje v letoviški ponudbi. Prihajali so nazaj zadovoljni, spočiti. Nekateri so si po vrnitvi obljubili, da se ne bodo za te dneve nikoli več odpravili od doma. Božično praznovanje je močno vezano na dom, kjer živimo iz dneva v dan. Ta prostor moramo doživeti v prazničnem razpoloženju, da se začuti za vsakdanjimi stenami in v naših vsakdanjih prostorih veselje in upanje, ki ju gojimo in živimo skupaj.

Nekateri so bili za praznike med nami tudi zelo zelo osamljeni. Ljudje, ki so izgubili svoje drage in ostali sami. Starejši ljudje, naši rojaki. Kolikor smo vedeli zanje, smo tudi poskušali nekaj narediti, da bi vedeli, da smo z njimi vsaj v duhu, ko ne morejo biti z nami skupaj pri maši in v krogu dragih. Nekateri so se nam oglasili šele po praznikih. Njihova žalost in osamljenost je bila prevelika, da bi jo premagali in poklicali še pred božičem naš misijon ali svoje znanke in nekdane prijatelje. Toliko raztresenih posameznikov je na našem področju, da je komaj mogoče imeti pregled nad vsemi, ki bi ravno ob takih dneh potrebovali obisk ali vsaj glas, da nismo pozabili nanje.

Pri vseh mašah smo omenili te osamljene in preizkušane rojake in jih v duhu obiskali z molitvijo in spominom. Naj vse, ki jih ni doseglo znamenje naše solidarnosti, vsaj ta zapis poveže z našo faro in opozori, da imajo v naši župnijski skupnosti svoje mesto in da se jih vedno spominjamo pri mašah.

Naj se posebej spomnimo tudi pokojnih, ki so v preteklem letu odšli od nas. Posebej rojakov, ki so preminili in nismo niti zvedeli zanje. Čez čas se kdo oglasi in pove, da je umrl ta in ta. Da je bil že dolgo bolan, tega nam sorodniki ali rojaki niso sporočili. To so zadeve, ki zaslužijo nekaj graje, zato jih je tudi treba povedati in spodbuditi k odgovornosti. Nadvse lepo se mi zdi, če kdo pravočasno opozori, da je nekdo bolan ali ostareel in je morebiti potreben obiska. Ne gre le za zadnjo uro. Obisk pomeni, da smo s človekom v starostni ali bolezenski onemoglosti povezani kot ljudje. Kot kristjani pa mu predvsem želimo omogočati vso božjo podporo v njegovem življenju do zadnjega dne.

BERLIN

Po andrejevem (30. 11.) se dnevi zmerom kasneje prebujajo iz meglene nočne teme in zmerom prej prehajajo v hladen somrak večera. Narava je obmirovala, dostikrat že počiva pod snežno odejo. Sonce komaj kdaj predre meglo in oblake, moč mu pojema.

V hladu in temi se za človeka skriva ta tajanstvenost in groza. Človeška na-

„Druga generacija“ igra na miklavževanju v Berlinu.

rava teži za soncem in svetlobo, zato je naš davni prednik tembolj občutil mrtvaško vzdušje časa pred zimskim kresom.

Kršćanstvo je prineslo luč in toploto v ta некоč temni in mrtvaško hladni čas. Predvsem pa je svetla in topla vera v rojstvo Odrešenika in v odrešenje slehernega človeka stopila na mesto nejasnih, grozljivih predstav, ki so oživljale v tem času vsakdanji svet našega prednika.

Ta luč in svetloba Odrešenikovega prihoda nas je oživljala v dolgih decembrskih nočeh tudi v Berlinu in to preko miklavževanja, svetega večera in silvestrovanja.

Miklavževanje — Bil je to prijeten, sproščen in vesel večer mladine in staršev. Pesem, glasba, recitacije, molitev in ples so nas vse navdušili, posebej pa še Miklavža, ki je na koncu bil zelo radodaren, saj je razdelil 88 zavojčkov.

Sveti večer je bil tokrat nekaj posebnega, saj sta bila med nami prof. dr. Vinko Potočnik in Julka Nežič, strokovna sodelavka Pastoralne službe mariborske škofije, ki je skupaj s Suzano in Karlijem pripravila uvod v polnočnico. V temni cerkvi, gorela je le luč pri jaslicah in na božičnem drevesu, smo imeli izpraševanje vesti:

Tema ni samo tam, kjer ne gorijo luči.

Tema je tam, kjer so ljudje osamljeni,

jokajo od obupa, trpijo pomanjkanje, kjer niso srečni, kjer človek ubija človeka . . .

Besede Julke, Suzane in Karlija so nas vse bolj bližale jaslicam:

Ob trpljenju ljudi, ob njihovi nesreči ne moremo ostati neprizadeti. Med nas danes prihaja Jezus, kot luč.

On je tista luč, ki jo bomo nesli med ljudi.

Naj nas luč vabi, da povsod, kjer živimo, širimo svetlobo božične noči. Potem bo božič srečen, ne samo za nas, ampak tudi za tiste, ki so do danes živeli v temi.

To luč — Kristusa — so nam potem pri polnočnici bližali tudi mladi fantje, ansambel *Druga generacija*. Z lahkoto, s srcem in lepo barvo glasov so nas vodili skozi mašo. Njihovo sporočilo je bilo:

Sredi strojev in raket mir in sreča zginjata. Jezus pa prihaja še, prinaša upanje, v boljši svet za vse.

Ko boš stal ob jaslicah, Jezusu odpri srce. Če se v tebi ne rodi, potem je vse zaman, božiča ni in sreče ni . . .

V božičnem razpoloženju smo nadaljevali silvestrsko noč. Mirna in vesela

Miklavž in parkelj na obisku v Berlinu.

je bila ta noč, skupaj z *Drugo generacijo*. Enkratnost, veselje in dobro voljo te najdaljše noči bi lahko izrazili z novoletno čestitko, ki je v navadi v Savinjski dolini:

*Veselite se zdaj vsi počez,
novo leto je prišlo res!
To staro je minulo zdej,
bod hvala Bogu vekomej!
Preljubi sosedje naši,
ne bodite tako zaspani,
poslušajte, kaj povemo:
Novo leto vam vošimo,
Bogu vas priporočimo,
Bog vam daj srečen zegen,
dolgo živet in srečno vmret.*

MÜNCHEN

- *Božične praznike* smo praznovali kot vsako leto slovensko lepo, prisrčno domače. Na sveti večer se je napolnila naša hišna kapela, čeprav je mnogo faranov odpotovalo za praznike v rodni kraj. Še več se nas je zbralo na božični dan k slovesni maši pri Sv. Duhu. Nekoliko manj je bilo obiskovalcev na novoletni dan, pa za sv. tri kralje. Naše božične pesmi, ki so jih naši pevci tako ubrano zapeli, so ustvarile tisto domače božično ozračje, ki ga srečaš samo v naši domovini.

- Sobotna šola se redno nadaljuje in šolarji se zavzeto pripravljajo na materinski dan. Letošnji program je kar zahteven, saj obsega lepo število pesmi in kar tri dramske prizore.

- Mladinci pa se odpravljajo na du-

hovno obnovo v Prien. Lani je bila udeležba zelo številna. Upamo, da bo tudi letos tako. Letos bo z nami g. Gajšek iz Ingolstadta.

- Slovenščina za odrasle pa je nova ponudba naše župnije. Namenjena je predvsem neslovenskim partnerjem naših faranov, ki se želijo naučiti slovenščine. Priglasili so se štirje, ki so že v prvih urah pokazali veliko učne vneme.

nizozemska

Zvonov nastop pri polnočnici v Heerlerheide je bil v resnici gosposki. V polni župni cerkvi je ubrano opeval skrivnosti svete noči. Nepozabno doživetje! Ni nam čisto jasno, kako to, da ima mala skupina, kot smo mi, tako močan in soliden pevski zbor z več kot 60-letno tradicijo. Dolgujemo mu vsekor priznanje in zahvalo.

Škrjančkov dan: Drugo nedeljo v januarju smo imeli Škrjančkov srečanje. To je praznik naših najmlajših in njihovih družin. Tudi tu je Zvon pri božji službi prepeval božične pesmi. Naše dobre gospe so v družabnem delu srečanja pogostile s kavo, pecivom in pijačo. Naši najmlajši pa so pokazali, česa so se naučili v slovenski šoli.

Pri maši smo za Dom srečanja na Sv. Višarjah zbrali 400,— gld. in 19,— DM. Iskrena hvala!

švedska

- *Stockholm.* Februarja bo 15 let, kar je bil dr. Hubertus Brandenburg ustoličen za škofa stockholmske katoliške škofije. V nedeljo pred božičem je praznoval 40-letnico mašništva. Ta jubilej je želel obhajati tudi skupaj z duhovniki svoje obsežne škofije. Ker so ob nedeljah zadržani, je z njimi praznoval že v četrtek, 17. decembra, s somaševanjem v stolnici. Udeležilo se ga je okrog 70 duhovnikov, okrog dve tretjini vseh. Najbrž ni veliko škofij na svetu, kjer so duhovniki zbrani iz tako različnih vetrov sveta. Škof Hubertus je Nemec po rodu, pomožni škof je Anglež. Med priseljenjskimi skupnostmi in v rednem dušnem pastirstvu pa delujejo duhovniki večine evropskih narodnosti. Poleg Švedov je največ Poljakov. Pri bogoslužju v cerkvi in pri slovesni večerji po maši je tako res prišlo do izraza občestvo duhovnikov s škofom, še bolj pa katoliška podoba Cerkve v tem delu sveta. Največji evropski narod je zastopal duhovnik ruskega rodu, manjši pa so lahko videli svojega predstavnika v slovenskem duhovniku. Neevropske narode pa so predstavljali redovniki oblati iz severne Amerike, pa tudi po en duhovnik iz Kolumbije, Etiopije, Bližnjega Vzhoda in Vietnama so bili zraven. Razveseljivo je bilo videti nekaj stockholmskih Slovencev, ki so prišli k tej škofovi maši.

- *Božični prazniki.* V Eskilstuni in Västerasu, ki ne prideta na vrsto za slovensko mašo na nedeljo, smo se zbrali k maši na adventni delavnik. Namesto zornic, ki smo jih bili vajeni doma, smo imeli adventne večernice. Lepa priprava na božič z možnostjo za božično spoved je bila to. Kramljanje po maši pa nam je poživilo najdaljši zimski večer. Sami prazniki pa so prinesli v vsakem kraju kaj posebnega. Najbolj ubrano smo zapeli slovenske božične pesmi na sveti dan v Landskroni. V Malmöju so bili rojaki, ki so prišli k skupni župnijski polnočnici, navdušeni nad petjem v svoji župniji, ki je bilo v izmenjavi med zborovskim in ljudskim petjem, švedskim in latinskim besedi-

Münchenska mladina pri skupnem pogovoru.

lom, zares lepo doživetje. Pri slovenski maši na božič popoldne pa je bilo čutiti toplino slovenskega božiča. Poznalo se je, da je to najjužnejše slovensko naselje na Švedskem, zato so šli nekateri za praznike domov v Slovenijo. Udeležba je bila slabša kot lani: ali rojakov ni bilo na Švedskem ali pa je za marsikoga božič postal tako posveten praznik, da je šla glavna vsebina praznovanja mimo njega. V Göteborgu na Štefanovo je bila udeležba večja. V Stockholmu imamo dobre pevce in radi zapojejo. Po maši 27. decembra pa so samokritično ugotovili, da bodo morali tudi izven maše kdaj zapeti božične pesmi, če hočejo, da bo drugo leto njihova pesem zazvenela bolj odločno. Slovensko mašo imamo žal samo enkrat v božičnem času.

● *Božični in novoletni koledniki iz Danske.* Popraskovi iz Danske so domiselni. Posnetek, ki ga je med počitnicami naredil oče Ferdinand, so izkoristili za božično in novoletno razglednico. Ob njihovih pozdravih za praznike se počutiš, kot da bi ti prišli njihovi fantje in dekleta skupaj z mamo Dorte osebno voščiti. Iz Göteborga do njih je tri ure in pol vožnje s trajektom do Fredrikshavna, nato pa z avtom še eno uro do njihovega doma v majhni vasi v severnem delu danskega polotoka Jylland. Do maše v Aalborgu imajo 30 km. Za novo leto se jim je pri obhajanju evharistije v njihovem župnijskem občestvu pridružil slovenski duhovnik. Molili smo za mir v svetu, posebej za mir v Bosni in za božji blagoslov v družinah, posebej še v njihovi in v vseh slovenskih družinah v Skandinaviji.

● *Slovo.* Zadnji dan leta so se v Odrancih poslovili od Vinka Hozjana, ki je umrl za srčnim infarktom 28. decembra v Ljubljani. Ko bo njegovo mesto v kripti stockholmske stolnice pri naslednji slovenski maši ostalo prazno, nam bo govorilo o tem, da je odšel domov k Očetu. Že doslej smo vedeli, da je doma v svoji domovini, če ga ni k maši. V januarski Naši luči ga vidite sredi Stockholmlčanov junija lani. Vedno je bil duša naše skupnosti pri stolnici, zlasti v skrbi za pripravo maše, pobiranju pušce in pri branju beril. Na praznik treh kraljev bi dopolnil

Vesel božič in srečno novo leto 1993. Koledniki iz Danske.

78 let. Poročil se je leta 1942, a že 16. julija 1944 so mu Nemci ubili ženo, tako da je moral sam prevzeti vso skrb za svojega dobro leto starega sina Boža in komaj rojeno hčer Marinko. V prepričanju, da gre za obrambo domovine, se je vključil v partizane in to mu je prineslo tako zgodnje vdovstvo. Ko je odkril, kakšno prevaro so pripravili arhitekti revolucije, se je čutil močno opeharjenega. Nikoli se ni mogel sprijazniti z nasiljem in enoumjem, ki je zrastle iz tega, zato je že 1956 odšel na Švedsko. Kot tujec tu ni mogel najti svoji izobrazbi primerne službe, zato se je zaposlil v tovarni gumijastih izdelkov Ulvsunda. Njegovo znanje diplomiranega pravnika mu je prišlo prav, ko je v letih 1975 in 1976 pomagal pri pripravi in prevodu socialne konvencije med Švedsko in takratno Jugoslavijo. Srčno je ljubil svojo domovino, pa tudi na Švedsko se je navezal. Pri srcu mu je bila Jezova teorija o skandinavskem izvoru Slovencev. Ne toliko kot zgodovina, ampak bolj kot podoba je to ena izmed nazornih razlag za naše življenje, zlasti življenje izseljenca. Lahko imamo korenine na različnih krajih, a domovino na zemlji eno samo. To nam je na koncu povedal tudi Vinko, ki je šel domov umret. Še nazorneje pa je njegovo sporočilo: Tudi ta ni dokončna, ker imamo pravo domovino v nebesih. Naj bo rajni Vinko deležen veselja večne domovine, njegova hči in sin ter vnuki ter štiriinšedemdesetletna sestra

Marija iz Stockholma pa obilne tolažbe.

švica

Božično in novoletno praznovanje — Če kdaj, potem se prav v božiču srečajo v kristjanovi zavesti vsi trije čuti: preteklost, sedanjost in prihodnost. Z ene strani človeku stopi v spomin čas pred Kristusom, čas njegovega prihoda na svet in čas po njem; z druge strani pa se človek spominja praznovanja božiča v otroških in mladostnih letih, obhaja praznike sedaj in spriču bližajočega se novega leta misli za naprej. Zaradi preteklosti in prihodnosti se torej glede božičnega praznovanja posveča sedanjosti, da bi tako zopet lahko odšlo v preteklost čimveč lepega in bi tudi prihodnost mogla biti čim svetlejša.

Nekaj podobnega se je čutilo (kot že doslej in tudi drugod) med zadnjimi božičnimi prazniki tudi na Solothurnskem področju pri maši na sveti večer v Bernu, na božič v Solothurnu in Oltnu, na Štefanovo v Baslu ter na praznik sv. Družine ponovno v Solothurnu in Oltnu. Ponekod je v primerjavi z rednim obiskom pri nedeljskih mašah bilo kar nekajkrat večje število

Vzajemna Krekova banka — ustanova, ki ji bomo lahko zaupali

Slovenija je bila prav na prvo obletnico mednarodnega priznanja 15. januarja deležna nove pozornosti v mednarodni skupnosti, ki pomeni pomemben korak naprej. Tokrat na področju financ. Sprejeta je bila med članice Mednarodnega denarnega sklada.

Država Slovenija se seveda ob tem priznanju ne more pohvaliti z velikim denarnim bogastvom ali brezhibno urejenostjo finančnega sistema. Prav nasprotno. Tu ima velike probleme, ki so posledica prejšnjega sistema, ki je bil na tem področju prav posebej neodgovoren. Če ni bilo denarja, je država vzela kredite ali pa je natisnila denar.

Včlanitev Slovenije v navedeni sklad ji odpira možnost vključevanja v Svetovno banko in druge mednarodne finančne institucije. Seveda samo vključitev v takšne mednarodne ustanove Sloveniji in njenemu gospodarstvu ne prinaša rešitve sama po sebi. Le

nekateri ugodnejši pogoji za pomoč v premostitvah težavnega spreminjanja gospodarskega sistema so ji na voljo. Glavno delo bo moralo opraviti slovensko gospodarjenje samo. Čim več bo pametnih, premišljenih in preudarnih odločitev v pridobivanju in uporabi denarja, tem več bo izglelov, da se bo mlada država hitreje približala razmeram, ki vladajo v razvitem svetu.

Med pomembnejšimi dejavniki slovenske družbe je tudi Cerkev in njene ustanove. Dejavnost Cerkve je sicer v ekonomskem smislu neproduktivna, vendar je njeno delovanje v neposredni povezanosti z vsem, kar zadeva ekonomsko plat življenja posameznikov in vse družbe. V zadevah stabilnosti valute, ki je odvisna od dela in plačila za delo ter reda v razmerjih med plačili in cenami, imajo za dobro urejeno družbo velik pomen pojmi: stvarnost, pravičnost, poštenost, resnica, čut za bližnjega (sociala), ... Pot do teh vrlin

ljudi, ki sta jih k maši privabili svetost in vsebina božičnega praznika. V Solothurnu smo po že skoraj 20-letni navadi imeli po maši še skupno kosilo, ki ga je (kot vsako leto) pripravilo nekaj pridnih in požrtvovalnih rok, prostor nam pa velikodušno posodi kapucinski samostan.

Hitro je potekel zadnji teden kolesarskega leta in že je tu bilo silvestrovo. Dobremu Bogu smo se želeli zahvaliti za vse čez leto prejete dobrote, zato smo se kot po navadi zbrali k maši v Baslu, pri kateri smo se spomnili tudi ministrantke Petre, ki je prav takrat slavila svoj 10. rojstni dan. Po maši smo seveda v župnijskem domu še malo posilvestrovali in nazdravili novemu letu. Za naprej pa smo se Bogu in Mariji priporočili z mašo na Novo leto v Solothurnu in Oltnu.

Kljub lepemu doživljanju božičnih

praznikov in njim primernemu razpoloženju pa nas je spremljala neka vsem dobro znana senca. Zavedali smo se namreč žalostnega dejstva, da angelska pesem Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem (Lk 2, 14) še ni in ni več povsod uresničena; toliko bolj, ker se to dogaja ne tako daleč od nas. Kakor smo torej po eni strani z veseljem praznovali rojstvo učlovečenega Božjega Sina, tako smo po drugi strani zrlili Božje Dete, kako mu razni Herodi danes v bratih in sestrah uničujejo bivanjske možnosti, ga pehajo na rob preživetja, mu podirajo dom, ga preganjajo v tujino, mu teptajo človeško dostojanstvo, ga poniževalno zlorabljajo in celo ubijajo. Trde jasli in ostra slama sta, kot kaže, človeška trdosrčnost in podivjanost dobro zavarovali pred trohnenjem. Angelsko petje in Herodova grozodejstva — kakšno neskladje! Kako dolgo še?

nam kaže evangelij. Če ljudje poznajo evangelij in se ga držijo, je to samo dobro za družbo v celoti in prav tako za gospodarjenje in finančne posle. Predvsem Cerkev želi živeti in delovati v družbi na pošten način in omogočati takšno delovanje tudi drugim.

Cerkvene organizacije ne živijo iz zraka, marsikaj je možno tudi v verskih dejavnostih šele tedaj, če se najde možnost finančne osnove. Da bi to steklo čim bolje in čim prej, si želi Cerkev na Slovenskem pomagati tudi s svojo lastno banko, da bi ustrezno potrebam in realnim možnostim razporejala finančno pomoč tja, kjer je to za skladen razvoj duhovnih vrlin med ljudmi v naši državi najbolj potrebno.

Bralci Naše luči ste bili že obveščeni o ustanovitvi **Vzajemne Krekove banke** s sedežem v Mariboru. Banka je sredi januarja dobila dovoljenje za poslovanje. Delovati bo začela sredi februarja z običajnim programom, ki ga najdete na vsaki banki tudi na tujem. Zato vsakega Slovenca še posebej vabimo, da s svojim vlaganjem podpre to denarno ustanovo. Zakaj? Mar ne delajo vse banke enako z denarjem?

Prav tu je treba jasno razlikovati in poiskati bančni inštitut, ki ima največ smisla za cilje, ki jih želimo doseči s svojimi prihranki. Nastale so v Sloveniji že druge manjše banke, ki so osnovane na podlagi različnih interesov podjetij in združenj. VKB je edina banka, ki si je zadala nalogo s svojim poslovanjem posebej podpreti velike naloge Cerkve na Slovenskem v sedanjem času in biti v službi malega človeka, kmeta, obrtnika ali privatnika.

Upravni odbor banke zato vabi, da se vključite med njene delničarje. Ves mesec februar je še mogoče nakupiti delnice te banke in s tem postati njen solastnik. Prednost delničarstva je v tem, ker je delež dobička banke navadno večji kot obresti vlog. Ustanovitelji Vzajemne Krekove banke so zbrali sicer že dovolj deviz, da je bila banka ustanovljena. S povečevanjem vloženega kapitala pa se avtomatično veča njen jamstveni kapital in s tem moč in trdnost banke. Vsekakor s solidno trdnostjo vsaka nova banka vzpostavlja v slovenskem bančništvu tisto zdravo konkurenco, s katero se podira monopolizem velikih bank, ki so nekdanje ve-

drile in oblačile slovensko denarno politiko. Za primer, kaj to pomeni, so denarne vloge, ki jih ne morejo izplačati.

Posebej je treba opozoriti izseljence in zdomce na Nemškem, da se z nakupom delnic ali z vlogo v banko na Slovenskem izognete obdavčitvam obresti hranilnih vlog v nemških bankah. Pohitite s svojo odločitvijo. Podprli boste v Sloveniji dobro stvar. Vaš denar bo pridobil z delnicami najmanj enako stopnjo rasti, kakor v nemških bankah. Obenem bo v službi dejavnostim, ki so bile v preteklosti zelo zapostavljene. Vaš prihranek bo tudi bolj na varnem, ker te banke ne bremenijo preteklost.

Vzajemna Krekova banka je ustanovljena, ki ji boste lahko vse bolj zaupali. Veselili se boste, da služi vaš denar dobri stvari in pri tem vaš delež dobička ne bo zmanjšal. Podprli boste s tem zdravi del slovenskega gospodarstva. To pa pomeni veliko za državo Slovenijo in za vse njene prebivalce.

Tudi z manjšim prispevkom (nekaj sto mark) ste že vključeni v ta proces. Saj nima vsak velikih denarjev. Veliko ljudi z manjšimi vlogami pa tudi prinese veliko podporo in pomoč.

Pozanimajte se in zahtevajte podrobnejše informacije. Dobite jih pri zastopniku za Slovence po svetu g. Stanislavu Gajšku v Ingolstadt ali na župnijskem uradu v Oberhausnu. Telefonske številke so na zadnji strani platnic. Na željo vam takoj postrežemo s potrebnimi formulirji in navodili za vstop med delničarje.

Denar nakazate:

— v Nemčiji na: Diözese Maribor — Sonderkonto, pri LIGA Bank Regensburg, Konto Nr. 112 675 0, BLZ 750 903 00, pripis „za VKB — Maribor“

— v Avstriji na: Anton Štekl, Slovenski pastoralni center, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien, pri Raiffeisenbank Wien, Bankstelle Einsiedlerplatz, pripis „za VKB — Maribor“

— v Švici na: Slowenen-Mission, Schaffhauserstraße 466, 8052 Zürich, pri Zürcher Kantonalbank, 8052 Zürich-Seebach (pripis „za VKB — Maribor“).

prezračevanje

„IZJAVA TEDNA“

17. decembra so bili na Valu 202 odgovori na vprašanje o eventualni vladni koaliciji. **Levi skrajneži so bili tako sovražni**, da se velja nad tem zamisliti: „Krščanski demokrati naj ne sodelujejo v vladi, saj so itak že veliko nakradili.“ „Peterle ne sme biti zunanji minister, ker nam bo delal sramoto!“, „Samostani in cerkev tako in tako samo krajejo.“

Neka tovarišica iz Trebnjega je rekla, da so krščanski demokrati v času, ko so bili v vladi, dovolj nagrabili in sebi zgradili vile in ne vem kaj še vse. Vse te obtožbe temeljijo izključno na obrekovanju.

Za slovenske kristjane je sramota, da je nešteto „vernikov“ **volilo Kučana** in s tem pomagalo ponovno ustoličiti komuniste.

Naslednji dan po slovenskih volitvah so vse tuje poročevalske agencije govorile o naših volitvah in navedle, da je za predsednika izvoljen Kučan, vse pa dodale, da je to „reformiran komunist“, in ga uvrščale Romunu Iliescu. Zelo „pohvalno“ za nas!

V **Žarišču** 15. t. m. smo lahko slišali, kako je Ciril **Ribičič** snubil (predsednik „bivših“ komunistov in sin zloglasnega Mitja) socialiste in socialdemokrate; prve precej uspešno, druge pa ne, saj je Janezu Janši jasno, kam spadajo že večkrat prenovljeni komunisti.

Ribičič je izkoristil priložnost in **očital Peterletu**, ki je bil tisti dan z de-

legacijo SKD na Dunaju. G. Peterle s krščanskimi demokrati gre pač tja, kamor je povabljen. Ribičičeva stranka pa ni nikamor povabljena. Verjetno jim ostaja samo romanje **k Leninovemu mavzoleju v Moskvo**, ker univerza Djedjinski ne funkcionira več in si ne bi mogli ogledati prostorov, kjer so se njihovi očetje „učili“ revolucije, ki je pa po izjavah komunistov (zlasti Stjenke!) v Sloveniji nikdar ni bilo.

Liberalni demokrati ne bi smeli pozabiti, da je **liberalizem** doktrina, ki **nasprotuje socializmu** in diriganemu gospodarstvu, da je vedno tolerantna do drugače mislečih in da je desno usmerjena.

Vsi vemo, da večina članov te stranke izhaja iz nekdanjega Skoja, nato ZSM-ja, ki so bili vzgojeni v duhu totalitarnega komunizma. Kako so se prelevili v liberalce, vejo samo oni. Edini liberalalec evropskega formata je njihov predsedniški, pa nesramno izigrani kandidat **dr. Ljubo Sirc**. Upam, da je razumel, kakšno vlogo so mu namenili.

Marija Vodišek — SLOVENEK, Ljubljana, 23. 12. 92.

OH, TE KOALICIJE

Odgovor g. Jožetu Špilaku na članek v Nedeljcu.

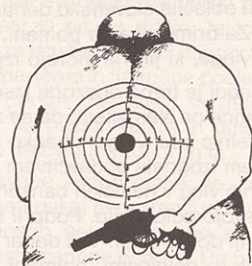
Pišete, da bi morali pravoverni kristjani že zdavnaj komunistom odpustiti krivice, ki so jih naredili med vojno in (dalje na strani 34)

Kot vsako leto bodo tudi letošnji diakoni, ki bodo konec junija 93 posvečeni v duhovnike, poromali v Sveto deželo in sicer v februarju. Za to pa morajo zbrati 15.000 nemških mark. Prek NAŠE LUČI se obračajo na rojake v tujini za denarno pomoč, za katero se že vnaprej najlepše zahvaljujejo.

Denar je treba nakazati na naslov:

**DIAKONI
BOGOSLOVNO SEMENIŠČE
Dolničarjeva 4, 61000 Ljubljana**

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● ODSTRANI ZAIMKE, KJER SO ODVEČ.

- Jaz ti tega ne bom branil!
- Jaz ne vem, kaj naj storim.
- Jaz sem bral, ona je pa šivala.
- Jaz bom narekoval, ti boš pa tipkala.
- Če sem jaz slabe volje, je pri hiši hudo.

● IZBERI USTREZNI ZAIOMEK.

- Vprašali smo Nandeja, (on — ta) gobe pozna.
- Zagledali smo bajto, (ona — ta) se je bila že skoraj sesula.
- Prosili smo Jaka, (on — ta) je pa našo prošnjo odbil.

- Ne boj se morja, (ono — to) ti bo gotovo koristilo.
- Zaupaj Mihi, (on — ta) zna molčati.

● POPRAVI NAPAKE.

- Idijot; ikre, iker; posedovati, čast imam, dobroimetje, imeti dobroimetje, imejitelj, imejiteljica, imperijalizem, imperijalist, v in okoli hiše, na in pod streho, pred in med vojno, inicijativa, inicijator, inekcija, niso (za)interesirani na vodovodu, internacionala, ista se dobi, istosmerni tok, Italjan, ura gre naprej, gre se za kaj; stal je izza, izpod, iznad, izpred; izdaleka, iz-

dolbljen, izgovorjava; izgubiti na časti, ugledu, teži, vplivu, veljavi; izgubiti na krvi, teži.

● ODVISNE GOVORE SPREMENI V PREME.

- Prvi fantek vpraša drugega, če ima fračo.
- Drugi odgovori, da ne.
- Prvi vpraša drugega, če zna plavati.
- Tudi zdaj odgovori drugi, da ne.
- Potem pravi prvi drugemu, da če je tako, naj ve, da je butec.

mile klopčič mary se predstavi

Preveč nikar ne izprašuj.

V Detroitu sem doma, 14 sem stara, z imenom Mary. Če spomin ne vara, bila rojena sem nekje ob Savi. A res ne vem, kako se kraju pravi, tako je daleč zame in ves tuj.

Če bi hoteli, da še več povem, bi zmedli me, to vam priznam. Odkar smo dom svoj zapustili, smo ga otroci pozabili. Kako bilo je, več ne vem in rodni krajev ne poznam.

A mati pravi, da je tam lepo, da stanovali smo v dolini, v naselju majhnem pod goro. V pobočjih v soncu njive so ležale, ob vodi noč in dan so mleli mlini in stope so do zore topotale.

Na majhnih oknih rože so cvetele: vodenke, naglji, fajglji in pasijonke. Ob koči v vrtcu smo imeli grede, na njih gartrože, pušpan in potonke. Od daleč že je vabil vonj rezede in s cveta spet na cvet hitele so čebele.

Vendar prekratko nam bilo je polje, in oče je odšel čez morje v svet. Prišlo je pismo: „... in vam sporočim, v Ameriki je za spoznanje bolje...“ Prodali smo — in šli za njim. Tega je zdaj že mnogo let.

Še to: Očeta včasih mati vpraša: „Kaj praviš, ali še stoji tam mlin in še stoji pod bregom koča naša?“ A oče mrk ne reče nič. Bila sem Marica, to ves je moj spomin, a tu se pišem Mary Sustersich.

● **VSTAVI VEZNIKE V NASLEDNJA BREZVEZJA.**

- Vodite nas vi, bolje poznate pot.
- Piši Mateju, on nam lahko preskrbi posojilo.
- Obiskal sem ga, mu dal denar, potem odšel.
- Odšel sem v naravo, nisem našel miru, postal sem še bolj nemiren.
- Pametno izrabi čas, moral boš dati odgovor.

● **NAGLASNE OBLIKE ZAIMKOV ZAMENJAJ Z NAVEZNIMI.**

PRIMER: Zaupaj v mene. Zaupaj vame.

- Mama je bila za mene zelo dobra.
- Čaj čaka na tebe.
- Ko je veverica prihitela do drevesa, je splezala na njega.
- Na njega se le oziraj!
- Kepa je priletela točno v njo.

● **IZBERI OSEBNI ALI POVRATNI OSEBNI ZAIMEK.**

- Gledal sem okrog (mene — sebe).
- Ne vrti se samo okrog (tebe — sebe).
- Očeta sem povabil k (meni — sebi) v mesto.
- Potem sem ga imel lep čas pri (meni — sebi).
- (Meni — sebi) samemu sem odveč.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● **ODVISNI VPRAŠALNI STAVKI:**

Ženica me je vprašala, kako se pride v sredo mesta. Vprašal sem soseda, kaj je počel včeraj. Sosed me je vprašal, če sem sinoči gledal televizijsko nanizanko. Zdravnik se je zanimal, kakšne težave imam. Oče me je vprašal, če sem dobil njegovo pošto.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:**

H konju, h glavi, harmonikar, to je njena hči, vidim njeno hčer, hidravlični, hidravlika, higiena, higienski, hitim kositi = hitro kosim, hitim kositi = grem hitro kositi, hitlerjanec, hokej, Homerjev; napasti koga od zadaj, zahrbtno; hrbtišče, hrbtenica, bolezen mu je ohromila roke, hrošč, hvalnica.

● **ODVISNI ŽELELNI STAVKI:**

Ded je ukazal vnuku Tomažu, naj gre v njegovo sobo po pipo. Potnica je prosila sopotnika, naj zapre okno. Teta mi je rekla, naj govorim malo tiše. Blaž mi je telefoniral, naj si preberem današnji uvodnik v Slovencu. Minca mi je pisala, naj se že kaj oglasim.

● **SOPOMENKE GLAGOLA „REČI“:**

Alenka je vznemirjeno vprašala: „Kaj praviš?“ — „Nehaj žel!“ je nejevoljno zavrnil Primož Tomaža. — „Oho!“ se je začudil sprevodnik. — „Na svetu je pač tako,“ je ugotovil možiček. „Dobrota je sirota.“ — „Le počasi, ti mrha,“

je nadrla Iva Iva, „jaz ti bom dala piti kropal!“

● **ODVISNI GOVORI:**

Betja je vprašala Jana, ali jo ima še kaj rad. Aleš je naročil delavcu, naj Rok, če pride, malo počaka. Ciril je prosil ženo, naj mu brž kaj pogreje. Dušan je telefoniral Evi, da se, če bo snežilo, ne pelje na Bled. Lovro je pisal Mihi, da ne pride, če mu do nedelje ne sporoči.

● **ZAIMKI V USTREZNIH SKLONIH:**

Kupi vstopnico še za onidve (njiju). Tudi nje že dolgo poznam. Moja mati je dolgo časa delala pri njih. Odkar je umrla mama, ni pri nas nič več prijetno. Potem naju je Marijan spremljal na postajo.

● **ZAIMKI NAMESTO SAMOSTALNIH:**

Miha mi je pisal. Z njim sva velika prijatelja. — Napisal sem članek za Družino. Z njo sodelujem že peto leto. — Mehanik mi je dal neko mazilo. Z njim sem namazal spojke in motor je spet mirno tek. — Jurčka je treba odrezati ali odvit. Če ga izpulimo, poškodujemo podgobje. — Ljudje mislijo, da kaktusi cvetijo le sem in tja. Če zanje prav skrbimo, cvetijo vsako leto.

● **ZAIMKI V USTREZNIH SKLONIH:**

O meni je imel Martin povedati toliko slabega. Ali greš z menoj (mano) v kino? Majda hiti k njej. Kaj si spet pri njem? Janez mu rad daje nasvete.

izražajmo se lepo

Čuti je bilo le ženski blebet. — To je čisto navaden blebet. — Tega neslanega blebetanja kratko malo ne prenesem. — Blebete, kar mu pride na misel. — To je blebetav človek. — Njena blebetavost mi preseda. — To je stara blebetulja.

o

Bil je mrtvaško, smrtno, voščeno, čisto bled. — Bled od jeze, bled od strahu. — Bled v obraz. — Bled kakor kreda, smrt, stena, zid. — To je bleda slika resnice. — Bledo orisani značaji. — Dekle rdi in blede. — Zvezde bledijo. — Bil je suh in bledičen otrok. — Med otroki ni bilo bledičnežev. — Dekle nežnih in bledikastih lic. — Bledolično mestno dekle.

o

Koze, ovce, telički blejajo. (= Oglašajo se z zategnjenim, enakomerno tresočim se glasom.) — Žalostno blejajo. — Ovce bleketajo.

o

Bleknil je tja v tri dni. — Menda nisi komu kaj bleknil o tem. — Nič ne premisli, kar blekne.

o

Rosa se blesti v soncu. — Na plesu je blestela v vsej svoji lepoti. — Blesteče je govoril. — Bila je blesteče lepa.

o

Vso noč je bledele o bojih. — Bolnik blede. — Vročino ima in blede se ji. — Vse je laž, kar ljudje bledejo o meni. — Ali se ti blede?

prezračevanje

(nadaljevanje z 31. strani)

v povojnem času, češ da nas k temu zavezuje Gospodova molitev očenaš.

Če kristjani želimo **doseči** od Boga **odpuščanje** za krivice, storjene sočloveku ali družbi, moramo:

1. priznati storjeno krivico,
2. obžalovati in obsoditi svoje dejanje,
3. prositi za odpuščanje,
4. sprejeti pokoro,
5. predvsem pa moramo krivico popraviti,
6. skleniti, da je ne bomo več delali.

Zdaj vas pa vprašam, **katero** od omenjenih točk **ste komunisti že** storili, da lahko pričakujete odpuščanje od kristjanov? Na žalost **nobene**. Nasprotno.

— Že nekajkrat ste *spremenili svoje ime* (ime „komunist“ se vam v zadnjem času očitno ne zdi več dovolj častno).

— Na vse načine se poskušate organizirati, da bi zopet imeli boljše politične in finančne pozicije od nekomunistov.

— *45 let* ste vodili našo Slovenijo v *politični in gospodarski bankrot*, s čimer ste dovolj nazorno dokazali svojo vsestransko nesposobnost za uspešno in pošteno vladanje.

ZAMENJAVA UREDNIKA

Z letošnjo januarsko številko, ki sem jo še uredil, se poslavljam od urejevanja NAŠE LUČI. 26 let tega dela je dovolj. Vnaprej bom še skrbel za nekaj rubrik v reviji, če bo to želja novega urednika.

Branko Rozman

**KATOLIŠKO SREDIŠČE
SLOVENCEV PO SVETU
SLO-61000 Ljubljana, Poljanska 2,
tel. (061) 454 246, 132 075
faks 446 135**

Za blaginjo domovine vas prosim, **obsodite komunizem** in vse **krivice**, ki jih je storil, in se umaknite iz političnega življenja vsaj za deset let.

Ivan Novak — SLOVENEK, Ljubljana, 14. 1. 93.

SMO SLOVENCİ ZDAJ SREČNEJŠI?

Že imamo ustoličenega predsednika države pa tudi predsednika vlade. G. Kučan in g. Drnovšek, ki sta se **dvignila do vrha hierarhične lestvice komunističnega sistema**, sta tudi zdaj po čudnih poteh ustvarila kult brez primere.

V času predvolilnega boja so slovenski **mediji**, predvsem dnevnik Republika pa tudi slovenska televizija, poročali o zavidljivi popularnosti obeh edino zveličavnih. Slovencem so prav mediji polagali na jezik, kaj naj volimo. V tujini se v javnosti pojavijo ocene in rezultati anket šele, ko se volišča zapro.

Prav mediji so prikazovali velike sposobnosti g. Drnovške, ki razen rafiniranega strankarskega žongliranja **ni pokazal še ničesar** — to pa je za Slovenijo bore malo. Koliko sta pomagala g. Kučanu predsedniški časopis (Predsednik) in videmska agencija (Republika), sam dobro ve. Njegova toliko precenjena govorniška spretnost pa še vedno kaže, da je **navajen CK-jevskih puhlic**.

V prazničnih dneh je govoril zdomcem, da je treba slovenski državi dati **vsebinsko in dušo** — vsebine ni razložil natančneje, ko pa je omenjal dušo, je to izzvenelo groteskno; ja, **dušo**, ki je bila **stokrat pohojena od prejšnjih gospodov**, ki jim je g. Kučan skoraj tri desetletja zvesto služil.

Govoril je tudi o **blaginji** slovenskega naroda, to je pa zvenelo kot **odkrito norčevanje** iz skoraj sto dvajset tisočih, ki so brez dela, ki so na tako imenovanem čakanju, in tisočih, ki trepetajo, ker bodo morda že jutri brez dela in kruha.

Vsem **neprijetnostim** se je g. Kučan **izogibal** — če pomislim samo na prisluškovalno afero. Že takrat bi moral povedati vse — do obtoževanja in polemik sploh ne bi prišlo. G. predsednik se je spretno izogibal vsemu, kar bi utegnilo škodovati njegovi popularnosti.

Niti g. Kučan, še manj pa g. Drnovšek nista storila **ničesar za odpravo jugokomunističnega zakona**, ki odvzema slovenstvo ljudem, ki so izstopili ali bili črtani iz jugoslovanskega državljanstva.

Zakaj ne more g. predsednik povedati resnice, zakaj ne more reči, da je pred nami vrsta težkih let — **ne varati ljudi** z nekakšno blaginjo, ki je verjetno več ne bo.

France Nose, Škofja Loka — DELO, Ljubljana, 16. 1. 93.

„POŽGANE CERKVE . . .“

Ob prispevku Ivana Dolničarja v SLOVENCU, 14. decembra, pod naslovom *Obžalovanja zločinov ni!*

„**Borci NOB se obnašajo kot otroci, ki so zaostali v rasti**. Krčevito se oklepajo svoje krušne matere — NOB, nič pa nočejo slišati za pravo mater, komunistično partijo in njeno revolucijo!“

Temu pravilo se še celo ne more izneveriti njihov sedanjí predsednik Ivan Dolničar. Ko je na Omizju prebral svoje točke, ga nisem popravljaj. Ker pa še kar naprej ponavlja „*požgali smo samo tiste cerkve, ki so bile spremenjene v trdnjave, in pobili samo tiste duhovnike, ki so bili izdajalci . . .*“, se vseeno oglasam.

Vaške straže so zrasle iz tradicije **vaške obrambe** še iz turških časov, zato tabor, v katerem je imel dominantno vlogo cerkveni zvonik. Taka je bila obramba v Loškem potoku, Črnem vrhu nad Idrijo, Grahovem, Sv. Urhu in še kje.

Dolničar omenja po imenu samo **Ajdovec** in **Žužemberk**.

— Ajdovec je bil napaden v noči med 11. in 12. decembrom 1942. V zvoniku sta bila samo dva stražarja kot opazovalca, da bi v nevarnosti zvonila

na pomoč. V cerkvi ni bilo nikogar, ravno tako ne v župnišču in šoli. Kljub temu so partizani omenjene stavbe eno za drugo požgali.

— V Žužemberku ni bilo v župnišču, ko je zagorelo, nikogar, ravno tako ne v cerkvi in ne v zvoniku.

Če Dolničarju resnica o tem ni znana, pa bi jo moral vedeti vsaj za cerkev v **Gaberju pri Dobrovi**, saj stoji komaj kakih 200 metrov od njegove domače hiše. Požgali so jo partizani 12. marca 1944, čeprav je bila prazna.

V opravičilo takemu ravnanju bi lahko rekli, da je šlo pač za preventivne

požige in rušenje točk, ki bi lahko služile za postojanke, podobno, kot naj bi šlo pri pobijanju duhovnikov za odstranjevanje možnostnih nasprotnikov.

Tako sta pogorela **Štanjel** in **Hinje**, gradovi kot **Hmeljnik**, **Soteska**, **Boštanj** in še cela vrsta drugih, tako so umirali **slovenski duhovniki** sredi leta 1942, ko v njihovih krajih še ni bilo bele garde.

Take preprečevalne akcije ne poznajo meje in zanje ni opravičila, saj se končujejo šele ob brezni na Rogu in jaških pri Hrastniku.

Tine Velikonja — SLOVENEK, Ljubljana, 31. 12. 92.

(nadaljevanje s 3. strani)

nja, ne zahteva. Od Boga itak nimamo pravice ničesar zahtevati. Ker stoji za to prošnjo vsa Cerkev, je verjetnost, da jo bo Bog uslišal, velika. Bog bo ravnal po svoje, in sicer po svoji neskončni ljubezni do nas: naklonil nam bo tisto, kar je za našo večno srečo najboljšo. Nikjer ni zapisano, da nas bo stoodstotno gotovo obvaroval bolezní v grlu, če bomo prejeli ta blagoslov. Prav tako pa ni nobenega dvoma, da blagoslov ne bo obvisel nekje v zraku. Tudi v času bolezní in preizkušenj nam bo dajal gotovost, da nam Bog stoji ob strani — kar je brez dvoma neprecenljive vrednosti.

Mojo štoparko motijo grmovi na hribu. Nas naj pa v tem mesecu moti naše nezaupanje v božjo pomoč. Po-

stavljani smo v vsakdanje preizkušnje, a kar ne moremo zaupati, da potrebujemo pri premagovanju teh tudi božjo pomoč. Moderni človek nanjo skoraj ne računa. Prav značilen je bil odgovor osmošolcev pri verouku, da jim začetnice treh modrih * G + M + B * nič ne povedo in zato tudi nič ne pomenijo. Naši kristjani so pozabili na tretji božični večer, na večer pred sv. tremi kralji, pozabili, da je to del našega krščanstva.

Prav bo, če se ta mesec močneje spomnimo, da nas Bog spremlja na naši poti. Tako bomo našli tudi čas za pogovor z njim o naših odločitvah. In za prošnjo za njegovo spremstvo. Saj „prazno je delo brez žegna ‘z nebes‘“. Božjega blagoslova ne bo nikoli preveč. Prav hitro pa premalo.

Vaš don Kamilo

ocvirki

● **FARSA O VELIČASTNEM ŽIVLJENJU TITA** — Pri avstrijski založbi Styria je izšla v nemškem prevodu „prozna farsa“ pisatelja Žarka Petana z naslovom **VELIČASTNO ŽIVLJENJE JOSIPA B. TITA**. Gre za neverjetni, a resnični življenjepis o tolikokrat opevanem državniku z zelo razburljivim življenjem. Vendar Tito za Petana nikakor ni „veliki revolucionar“, temveč dobroživec in pustolovec, brezmejni komedijant, ki se mu je posrečilo vse življenje podrediti enemu samemu cilju: oblikovanju bajke o sebi. Knjiga je trpka, zbadljiva satira o „velikem državniku“.

● **Nedvomna je Kučanova povezanost s preteklostjo**, iz katere je sicer zaradi političnega preživetja izstopil, a je ni nikoli nedvoumno obsodil kot zablodo in prostor, v katerem se je človeku jemala ne samo svoboda ampak tudi življenje. Prav zato ta preteklost visi na njem. Zato: kdor koli je glasoval za Kučana, je udaril v obraz vsakega od tistih, katere so v preteklosti pošiljali v ječe in taborišča, jih izrinjali na mesto drugo- in tretjerazrednih prebivalcev države, jim jemali čast in dobro ime in se niso smeli braniti. Mogoče se sredi pozabljene zgodovine tega niso zavedali, a prav to se je dogajalo. — **Justin Stanovnik — SLOVENEK, Ljubljana, 31. 12. 93.**

oglasi

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem dreveredu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU*****, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. — **PH-PALACE HOTEL*****, Corso Italia 63, I-34170 GORIZIA, tel. 0481/82 166, telex 461154 PAL GO I, fax 0481/31 658.

V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo **HOTEL EMONA*****, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. — **HOTEL EMONA*****, Via Statilia 23, 00185 ROMA, tel. 06/7027827/70227911, fax 06/7028787. — Pričakujemo Vas! — Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI**: Sinclair 48 K DM 245.— Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, **AVTORADIO** Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — **Jode Discount Markt**, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **NAPRODAJ** je hiša s parcelo 1200 m², 4 km zahodno od Celja. — Informacija ob sobotah in nedeljah, tel. 089 / 31 00 71 50.

● V okolici Metlike **PRODAM** starejšo hišo. — Za vse informacije pišite

na naslov: William Zokal, 10621 Fleet St., Westchester, Ill. 60154, USA.

● Ugodno **PRODAM** enonadstropno hišo z gospodarskim poslopjem in tri are vrta. — Informacije po tel. 062 / 76 41 21 od ponedeljka od petka od 7. od 9. ure ali v Pobrežju 69, Videm pri Ptuj.

● Pri Benediktu v Slovenskih goricah **PRODAM** 2 ha in 20 arov veliko parcelo ob asfaltirani cesti. Na parceli je voda in elektrika in je dovolj velika za tri gradbene enote. — V Sloveniji se obrnite na telefon 00 38 62 / 73 12 97.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite !

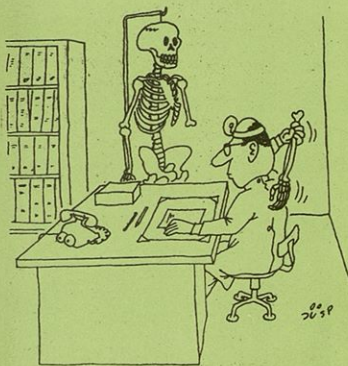
PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Pred cerkvijo je stal mož, mahal z dvignjenimi rokami in kričal: „Spet bom lahko hodil, spet bom lahko hodil!“

Stara ženica, ki je prišla mimo, ga je vprašala: „Kaj ste bili čudežno ozdravljeni?“

„Ne, ampak kolo so mi ukradli.“

Žena možu: „Le kako bi se ti imel brez mene?“

„Tako, kot je zapisal Prešeren: „Mi mirno plavala bi moja barka.““

Da bi svoj plašč zavaroval pred tatovi, je obesil gost nanj listek: „Pozor! Ta plašč je last za kolero bolnega človeka!“

Ko se je vrnil, je našel na obešalniku listič: „Vaš plašč sem nesel razkužit.“

„Vozili ste z več kot 70 km na uro.“

„To ni mogoče, gospod policaj! Mogoče sem vozil 50, še prej bi rekel 30 km na uro. Morda celo 20 ...“

„No, potem pa plačajte kazen zato, ker ste parkirali na cesti.“

„Natakar! Ali bom doživela, da bom dobila svoj golaž?“

„Gotovo, milostljiva, saj ste še v najlepših letih.“

Gost natakarku: „Ali je možno tu pametno jesti?“

„Ne le možno, ampak tudi obvezno, ker sicer boste leteli na cesto.“

„Kaj vam smem prinesiti, gospod?“

„Klobaso.“

„Z veseljem.“

„Ne, z gorčico.“

Dva pijančka opazujeta spomenik.

„Ko bi človek vsaj vedel, koga predstavlja.“

„Odbij mu nos, pa bo jutri pisalo v časopisu, kdo je.“

Dva delavca hočeta zmeriti višino droga. Eden od njiju mučno pleza proti vrhu droga.

Drugi: „Drog bi morala položiti na tla, potem bi ga laže zmerila.“

„Neumnost! Saj morava ugotoviti višino droga, ne pa dolžine.“

Pogovor po srečanju zakonskih parov: „Kako prijetna človeka sta Ježeva! Milijon tolarjev dolga imata — pa sta ostala tako preprosta in skromna ...“

„Kaj je pravzaprav vaš mož, gospa?“

„Iznajditelj.“

„Česa?“

„Izgovorov.“

Bolj prijetno je dajati kakor jemati — je rekel boksar in je boksnil.

Uradnik kolegu v uradu: „Tako spočit si videti. Seveda, saj še nisi bil na dopustu.“

„Natakar, ali tu kdaj menjajo prte na mizah?“

„Ne vem, gospod, ker sem tu šele tri tedne.“

Soseda sosedi: „Če reče zvečer moj mož, da se gre še malo naužit svežega zraka, vem, na kaj misli: na tekoči zrak.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Žnidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

(Tel. 0316 / 91 31 69 - 37).

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Anselden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slov. pastoralni center, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 73 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/89/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon.

(Tel. (1) 42 53 64 43 - fax (1) 42 53 56 70).

Martin Rečelj, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon (Tel. (1) 42 53 64 43).

Silvester Česnik, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon (Tel. (1) 42 53 64 43).

(maj—oktober: 10 rue de l'Egalité, 65100 Lourdes. Tel. 62 94 05 30).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62. (Tel. 030 - 788 19 24,

telefax 030 - 788 33 39).

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62.

(Tel. 030 - 784 50 66).

Janez Pucelj, Oskarstr. 29, 4200 Oberhausen 11. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čepelak, diakon, Oskarstr. 29, 4200 Oberhausen 11. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slov. dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137. (Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), SLO-61001
Ljubljana, Poljanska 2, tel. 061 / 454 246; 132 075; faks 446 135
